

REDACTIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria :
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.
N-ri de Duminecă pe an
— 4 coroane.
Pentru România și
vraclăritate pe an:
40 franci.

Manuscripte nu se napotază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Soritori nefrancați nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Anul V.

Număr de I iminecă

Nr. 10

Naționalismul

În armată.

(R.) Că ce însemnează naționalismul în ori-ce luptă, și cu atât mai osebit în armată, au dovedit-o Burii, cari, însufleșiți de această puternică simțire, au săvârșit viteji fără scamen. Au dovedit-o de altfel toate popoarele, căci nu-i în Europa neam, care pentru naționalitatea sa să nu fi versat sânge. Sa ne gândim numai la vitejia Românilor! La Plevna, Grivița, ori mergând mai derarte, la luptele lui Mircea-cel-betran, la Ștefan-cel-Mare și Mihailu Viteazul, cari cu un pumn de Români au dat piept și au zdrobit uriașele oștiri ale păgânătății.

Ungurii sunt și ei naționaliști mari. Nu-i zi, de pildă, în care să nu ceară, ca în armata împărătească (comună) să se introducă naționalismul, însă numai cel maghiar. Cât despre armata teritorială, cum li-se zice honvezilor, ar voi s'o aibă atât de naționalistă, încât de Români, Sârbi, Slovaci și Nemți să nici nu se mai audă!

Pentru-că așa e muntea șovinistă: scâlcită! În armata împărătească nu le place limba germană, ci ar voi să se introducă și a lor. Intre honvezi însă ei n'ar voi să îngăduie nici rugăciuni în altă limbă, decât numai în cea ungu-rească.

Eată de ce — după-cum am arătat înainte cu o săptămână — „părinții patriei”, deputații din Dieta, s'au făcut foc când secretarul de stat Gromon a pomenit de regimente românești. Sunt adică regimente, în cari toți feciorii sunt Români. „Patrioții” spun însă, că aceste regimente nu sunt românești, ci regimente „cu limba română”. Destul îi ustură că trebuie să mărturisească și atâta. Au și făcut — la 5 Martie — sgomot mare, că de ce să li-se zică regimente românești și și-au arătat dorința fără margini, că în oștirea honvezească să se vorbească numai ungu-rește, ear' oficerilor honvezi să le fie rușine a vorbi — nem-jește! Românește cu atât mai puțin.

Naționalism însemnează în mintea lor: a maghiarisa!

Să vedem însă ce zice contele Welsersheimb, ministrul armatei teritoriale din Austria, cealaltă jumătate a monar-chiei.

În ședința dela 12 l. a parlamentului din Viena venind vorba de naționalismul în armată, a zis:

„Cât privește acum pe naționalități, dorința lor, ca naționalismul să fie cultivat și în armată, este dreaptă. Pentru-că în cazuri serioase făcând conștiința națională este un motor mare și însemnat”.

Au înțeleș compatrioții nostri maghiari?

După-cum în armata comună tutu-ror naționalităților trebuie a li-se da aceleași drepturi, așa și la honvezi trebuie să se cultive sentimentul național al fiecărui neam. După-cum în

armata comună limba germană nu poate însemna germanisarea celorlalte neamuri, așa și la honvezi limba maghiară este limbă de comandă, ear' nu poate fi un mijloc, prin care nemaghiarii să fie maghiarizați!

Să se astâmpere deci cu cererile lor, ca în armata împărătească să se introducă naționalismul în sens maghiar, pentru-că armata aceasta ori rămâne așa, cum e azi, ori, dacă e să i-se dea un caracter mai naționalist, Cehi, Poloni, Croați, Români, Italiani, Sârbi, Slovaci și Ruteni au și ei aceleași drepturi ca Ungurii.

Cât despre armata teritorială (honvezească), Ungurii să cetească cu mare luare aminte mai sus înșiratele cuvinte rostite de ministrul Welsersheimb în ședința dela 12 Martie a parlamentului austriac.

Cvota și delegațiunile. Primul ministru Szell, a făcut în Dieta propunerea să se aleagă comisiunea cvotei, comisiune în care Dieta dă 10 deputați ear Casa de sus 5. Propunerea se va discuta în zilele acestea și se vor alege delegații îndată-ce se termină discuția apropiației în Dieta.

Cvota hotărâtă în anul trecut prin deciziunea Preșalității are termenul de expirare la 30 Iunie; până la această dată comisiunile celor două legislațiuni, austriacă și ungară, au vreme să stabilească noua proporție a cvotei. Ministrul Körber a făcut și el aceeași propunere în Reichsrath ca și Szell; și e probabil că ea va fi satisfăcută.

Se svoneste că comisiunile cvotei își vor începe lucrările în Aprilie, ear în Mai se vor începe pertractările orale, când se vor intruri și delegațiunile, la Viena.

Voce flumane asupra împăcării cu guvernul. Avocatul fluman, Barcich, deputat în Dieta croată, crede că noua ordine poate fi socotită de sîcru al autonomiei flumane. Ziarul lui May'ander „Difesa” are mare încredere în realizarea speranțelor pentru viitor. Voce del Populo balansând între speranță și îndoială, în numărul său din urmă spune că dacă garanțiile date de primul ministru Szell ar avea ca urmare neîmplinirea promisiunilor, tot va mai rămânea pentru chitare: demisionarea în corpore a reprezentanței.

„Kronstädter Zeitung” se ocupă în numărul său din urmă la loc de frunte de „Chestia pasivității politice a Românilor în Ungaria”. Confratele german discută spusele d-lui dr. I. Rațiu, publicate în formă de interviu în „Revista Ilustrată” din București; și după-ce zice, că nu împărtășește părerile d-lui Rațiu în această privință, ce-a-ce de altfel adeseori a accentuat, închee prin următoarele:

„Politica actuală a Românilor este sterilă și are un singur efect pozitiv: că masa alegătorilor lor cu fiecare alegere dăvine mai coruptă. Numai prin luptă se conservă forțele; ear pasivitatea politică, prea îndelung practică și nu întrebuintată numai ca armă ocazională, va duce fatal la pasivitate națională. Sau se așteaptă o rezolvare forțată a chestiilor de viață națională prin mari conflicte de state? O astfel

de socoteală este de a se lua drept un joc va-banque politic, căruia nu-i permis a se încredința viitorul unui popor cu forță de viață. De aceea noi tot nădăjduim, că chemarea la activitate, care, după-cât știm noi, a găsit răsunet la tinerii români — ceea-ce și este natural! — se va valida tot mai mult, pentru a salva politica română din sfera utopiilor și pentru a-i câștiga un teren de politică reală. Pentru țara întreagă n'ar fi rău!

SĂ SE ȘTIE!

(*) Ingreunați cu dări mari și luptând cu tot atâtea nevoi, noi, Românii din eparchia Aradului, cu jertfe mari am ridicat aici un așezământ cultural pompos, cum nu are nici una din eparchiile surori. Și an de an aducem jertfe pentru susținerea acestei școli din care trebuie să iasă lumina poporului nostru: preoții și învățătorii!

Ori câtă jertfă s'ar face însă, dacă în fruntea școlii nu se găsește un bărbat cu toate virtuțile ce trebuie unui bun director, lucrurile nu merg cum ar trebui să meargă. Și adevărul este, că încă sub episcopul Meșianu sinodul a aflat că în Seminar e o destrăbălare mare. P. S. Sa Episcopul d'acum și domni P. Rotariu și dr. I. Suciu au așternut într'un raport lung toate relele ce vëzuseră.

Indreptarea s'ar fi putut face numai prin înlăturarea directorului. Cum era să scoată însă episcopul Meșianu din directorat pe Hamsea, mâna lui dreaptă, nepotul său iubit? Ear noul episcop d'asement l'a lasat, să nu se spună că e suflet rău, care ar fi prigonind pe cel care la alegere îi stase față în față.

Cu toate măsurile ce s'au luat deci pentru lecuirea relelor în Seminar, răul tot nu s'a putut stărpi întreg și ast-fel înainte cu două săptămâni izbucni greva bine cunoscută și ajunsă acum atât de vestită, că o vëzurăm să fie discutată și în foile ungu-rești, care, după cum am arătat deja, au găsit că e prilej fericit să ceară dela guvern o controlă mai aspră asupra școlilor române.

Am mai arătat apoi, că cei cari au făcut sgomot asurzitor în jurul grevei, luând partea tinerilor încă necopți, cari nu voiau să meargă la prelegeri, ei au colindat pela inspectorul școlar ungu-reș și pela foile ungu-rești, au fost: unul avocatul Cieio, care ca unit trebuia să nici nu să amestice în toată afacerea, ear altul un prăpădit care, deși fără nici un căpătăiu în orașul nostru, a ajuns să fie omul de casă al directorului Seminarului. Ei au invinuit consistorul că este criminal pentru-că pe tinerii aflați păcătoși i-a pedopsit, ei ne-au injurat în foi și pe noi, cari ne-am arătat mulțumirea că P. S. Sa Episcopul și consistorul au făcut rinduală.

Și fiind-că vedem că tovărășia de mai sus urmează încă a invinui consistorul aradan, ne simțim îndemnați să mai luăm odată cuvântul și să cercetăm cine face pe grozavul și cine slujește adevăratele interese bisericesti și școlare.

Pentru acest scop trebuie să revenim asupra ședinței de Joiua trecută a consistorului plenar, ținută sub presidenția P. S. Sale Episcopului Goldiş.

Di Dr. N. Oncu, luptător vechiu atât în politica națională, cât și pe teren bisericesc, bărbat cunoscut îndeobște ca unul ce știe să zică calea de mijloc, om real cum se zice, care numai binele neamului îl urmărește, aprope o oară întreagă a vorbit asupra stărilor de lucruri dela Seminar. Intemeiat pe fapte petrecute și pe rapoarte oficioase, d-sa a arătat însă nu numai relele dela Seminar, dar în genere, a biciuit toate apucăturile unor malconțeni, cari fie din răsunare, pentru-că li-s'a tăiat influința, fie din nepricepere și încăpăținare, își cheltuiesc puterile luptând împotriva nisuițelor bune ale celor cari Episcopul sunt decisi să dea cel mai desinteresat concurs pentru a întări în viața publică a Dieceșii cinstea, datorită pentru muncă, morala desvârșită și frația cea binefăcătoare.

Din fericire, nici numărul nici valoarea acestor malconțeni nu este așa de mare, încât ei să poată împedeca pe cei buni în lucrare. Di Oncu a arătat însă, că jigni pot interesele superioare. Pentru-că e destul să denunțe numai, să provoace câte un conflict, pentru-ca biserica și școala română să sufere. Și urmarea puțin laudabilei lor activități se și poate vedea în multe părți. Astfel, între învățători, la moment dat, a ieșit la iveală un spirit separatist așa zicând, voină ei să fie un fel de putere aparte în viața diecesană, ear pe viitorii învățători îi vëzurăm mergând să invinuiască pe episcop și consistorul la străini. Ba ei au luat în nesocotință până și sfintele taine, huiduind pe preotul, care cu patraștrii, carte sfântă și cruce intrase la Seminar să și îndeplinească slujba obișnuită în săptămâna întâia a postului, când știri-mea se spovedește și se cuminecă.

Ei bine, o astfel de stare de lucruri e nu numai îngrijitoare, dar ea reclamă o grabnică lecuire. Di Oncu a și rugat pe P. S. Sa Episcopul, să nu întârzie a face ca disciplina completă să fie și la Seminar, atât între elevi, cât și între profesori, după-cum disciplina să fie pe toate terenurile, căci fără disciplină nu-i morală, ci destrămare.

Vorbirea d-lui Oncu, logică și puternic argumentată, se înțelege că a făcut mare impresie pe P. S. Sa Episcopul, animat de cele mai bune porniri, vëzându-se atât de puternic sprijinit de fruntașii dieceșei, de întreg consistorul, nici n'a întârziat să dea asigurarea, că se va urma neîntârziat cu măsurile de îndreptare.

Am ținut să dăm aceste informații, pentru-ca să se știe cui are a se mulțumi lucrarea de sanare ce se va urma și cu mai mult zel în die-cesa Aradului: în primul rând P. S. Sale Episcopului Goldiș, decis a nu tolera să mai existe anarhia din trecut, și în rândul al doilea valorosului nostru amic, Dr. N. Oncu, a cărui voce autorizată a găsit ecou în inima și gândirea tuturor membrilor din consistor.

Aceștia lucrează în interesul bine înțeles al bisericii noastre naționale, ear nu eroii de răspântii, cari strigând cât îi lasă plămâni și scriind câte verzi și uscate și neadevăruri sfruntate, au cel mult drept la disprețul oamenilor serioși și a Românilor de bine.

Vechea tactică.

În legătură cu mișcările poselitiste din *Lauri* în Bihor, pentru ilustrarea intoleranței din Oradea-Mare, s'a reîmprospătat în acest ziar un răspuns ce a dat acum e anul părintele Lauran consistorului din Arad în afacerea școalelor din comunele mixte.

Părintele Lauran a grăbit să exploateze incidentul în foaia clericală „Tiszántul” din Oradea-Mare, pentru denunțarea părintelui episcop Ioșif Goldiș la locurile competente ca *vēu patriot*.

În primul articol al numitei foi sub marca „Uj-görög-háboru” se scrie că părintele episcop Ioșif Goldiș ar fi adresat o scrisoare părintelui episcop Pavel, „în care îl invită la acțiune comună pretutindenea, unde școala este amenințată de *mz gharisare*, din pricina sărăciei uneia sau altei comune”.

Pe când în „Tiszántul” se face denunțarea de *nepatriotism* la adresa episcopului Goldiș, în „Tribuna” din contră i se impută abatere dela acordul stabilit între Sibiu și Blaj, ceea-ce va să zică abandonarea terenului stabilit odată, care va să zică o tradare, vorbind în stilul neprihăniților dela autorizată.

Vechea tactică în nouă ediție!

Incidentul adresei Consistorului aradan către consistoarele gr.-cat. din Lugoj și Oradea-mare e, că preoții gr.-cat. cu abatere dela înțelegerile dintre Blaj și Sibiu au usat de §. 45 al art. leg. XXXVIII din 1868 și acolo, unde nu aveau școală, nu contribuiau colectiv la susținerea școlii noastre, ci numai părinții obligaților de școală. Din această împregiurare comunele noastre devin îngreunate cu darea de cult, de unde rezultă un proselitism în favorul bisericii gr.-catolice și în urma acestuia *nepuința de a mai susține școala*, ceea-ce însemnează pregătirea terenului pentru școalele fără caracter confesional.

În fața acestei primejdii pentru biserica orientală și pentru caracterul școalelor confesionale, consistorul aradan, plecând din înțelegerea dintre Blaj și Sibiu, s'a adresat către ambele ordinariate gr.-catolice cu cartă în legătură, ca a) pe motivele intereselor comune religioase față de curentul socialist și ireligios ce amenință credința creștinilor și așezămintele sfinte bisericesti; b) pe motivele intereselor pedagogice, ca copiii de ambele confesiunile să fie ușurați în progresul lor prin propunerea în limba maternă: să se învoiască ordinariatele respective la compromisul ca, unde sunt credincioși de ambele confesiuni, dar e numai o singură școală confesională, confesiunea din minoritate și fără de școală să contribuie colectiv la școala existentă a celeilalte confesiuni.

La această creștinească și românească cercetare a dat părintele Lauran, în numele

consistorului orădan, răspunsul, pe care judeco-l lumea, ear părintele Radu n'a răspuns, — *el taie și face*.

De aici rezultă, că nu e o nouă tactică a noastră sulevarea chestiunii, ci vechea tactică a protivnicilor noștri, cari în zierele unguerești fac pe denunțanții în sus, ear în zierele rămânești pe denunțanții în jos, ca guvernul să privească pe episcopul Goldiș de maghiarofag, ear Români de trădător național.

O ticălogie, care de atâta vreme neliniștește spiritele și în sus și în jos, ca să nu se mai înțeleagă doi cu doi, căci numai așa pot să-și ajungă scopurile meschine.

ACADEMIA ROMÂNĂ.

(SESIUNEA GENERALĂ DIN ANUL 1901).

— Programa lucrărilor. —

1. Raportul Secretarului general despre activitatea Academiei în 1900—1901.
2. Raportul Comisiunii financiare asupra exercițiului bugetar din 1899—1900.
3. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor făcute în 1900—1901.
4. Raportul Comisiunii permanente a bibliotecii pentru 1900.
5. Raportul Comisiunii Fundațiunii Adamachi pentru 1900—1901.
6. Alegerea Comisiunii Fundațiunii pentru 1901—2.
7. Raportul Comisiunii Fundațiunii Otteteleșanu pentru 1900—1901.
8. Alegerea Comisiunii Fundațiunii Otteteleșanu pentru 1901—2.
9. Raportul Comisiunii pentru împărțirea cărților didactice și religioase din fondurile Ioan Fătu și Ioan Scotănu în 1900.
10. Alegerea Comisiunii fondurilor Ioan Fătu și Ioan Scotănu pentru 1901.
11. Raportul Comisiunii Dicționarului limbii române asupra lucrărilor din 1900—1901.
12. Alegerea Comisiunii Dicționarului limbii române pentru 1901—2.
13. Raportul Comisiunii Fundațiunii Ioan Agarici pentru anul 1900—1901.
14. Alegerea Comisiunii Fundațiunii Ioan Agarici pentru 1901—2.
15. Discursul de recepțiune al d-lui I. Pușcariu.
16. Determinarea subiectului propus de Secțiunea științifică pentru premiul Adamachi de 5.000 lei, din 1906. (Art. 2 Reg. Adam.).
17. Determinarea subiectului propus de Secțiunea științifică pentru premiul Cuza de 6.000 lei, din 1906 (Art. 94, alin. d. Reg. general).
18. Determinarea subiectului pentru premiul G. San-Marin de 2.000 lei, din 1906.
19. Determinarea subiectului propus de Secțiunea literară pentru premiul Eliade-Rădulescu de 5.000 lei din 1906.
20. Determinarea subiectului propus de Secțiunea științifică pentru premiul Anastasie Fătu, de 3.000 lei, din 1906.
21. Raportul Comisiunii însărcinate cu examinarea lucrărilor făcute în 1900—1901.
22. Raportul comisiunii asupra publicațiilor prezentate la premiile din 1901: Marele Premiul Năsturel de 12.000 lei, Eliade-Rădulescu de 5.000 lei și Adamachi de 5.000 lei.
23. Raportul Comisiunii asupra manuscrisurilor prezentate la premiul Lazăr, de 5.000 lei, din 1901: Fauna ichtiologică a României.
24. Raportul Comisiunii asupra manuscrisului prezentat la premiul Anastasie Fătu, de 3.000 lei din 1901: Charta agromonică a României.
25. Raportul comisiunii asupra manuscrisului prezentat la premiul Adamachi, de 5.000 lei, din 1901: Istoria literaturii române dela Cantemir până la 1821.
26. Alegerea Comisiunii financiare pentru cercetarea compturilor din 1900—1901.
27. Alegerea Comisiunii pentru examinarea publicațiilor, cari se vor prezenta la premiile din 1902: Năsturel de 4.000 lei, Lazăr de 5.000 lei și Adamachi de 5.000 lei.

28. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor, cari se vor prezenta la premiul Principesa Alina Știrbei din 1902, de 8.500 lei, despre: *Principiile morale și creștinești de cari trebuie să se conducă părinții în educațiunea copiilor*.

29. Alegerea comisiunii pentru examinarea lucrărilor, cari se vor prezenta la premiul Eliade-Rădulescu din 1902 de 5.000 lei: *Studiu comparativ asupra dialectelor române*.

30. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor, cari se vor prezenta la premiul Adamachi din 1902, de 5.000 lei: *Domnia lui Ștefan-cel-Mare*.

31. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor, cari se vor prezenta la premiul G. San Marin din 1902, de 2.000 lei: *Considerațiuni asupra comerțului României cu țările străine*.

32. Alegerea unui membru al Academiei în locul vacant în Secțiunea științifică.

33. Alegeri de membri onorari și corespondenți.

34. Formarea bugetului pentru anul 1901—2.

35. Alegerea Președinților și Vice-Președinților Secțiunilor pentru 1901—2. (Art. 15 Stat.).

36. Alegerea Președintelui și Vice-Președinților Academiei pentru 1901—2. (Art. 15 Stat.)

37. Raportul Secretarului general asupra lucrărilor sesiunii generale din 1901

CAP NU GLUMĂ!

Se înțelege, că nu putea să se petreacă ceva în biserica română, fără-ca să ia cu vântul și avocatul Jurca din Lugoj. Cum să se lase el mai prejos de Cicio! Doar are și el aceleași titluri: este avocat, e tânăr, cunoaște puțin rînduiala din biserica resăriteană română, în patimă este însă mare. Și dacă Cicio a arătat zel apărând pe protopopul Bocșan, Jurca a făcut și el apelată în afacerea dela Belinț.

Eată de ce ne pomenirăm, tocmai după ce greva a încetat de mult, că avocatul Jurca „piștolește” — cum ar zice Braniste — și el un articol spunând, între alte mirosenii, „că fondul supărării tinerilor e de natură ideală”...

Adorabil este dl Jurca! Trebuie că-i tinerel de tot. Altminteri nu ne putem închipui să scrie astfel.

Cum adică: sunt ideali tinerii cari n'au voit să asculte nici de profesorii lor, nici de consistor și nici chiar de vlădicul?!... Ci s'au dus la Măria Sa unguereșul regese inspector Varjassy, la Cicio și la „Aradi Közlöny”, să le „exopereze dreptatea”, pe care consistorul li-o calcă în picioare? Sunt ideali copiii, cari nu ascultă de părinți, ci se duc la străini să părăscă, să batjocorească și calomnieze pe cei cari vor să facă dintr'înși oameni de treabă!

Dar adorabilul domn Jurca se arată chiar mai strașnic decât Cicio grozavul! El se ia la harță nu cu un consis'or numai, cu cel dela Arad, ci cu două: și cu cel dela Caransebeș. Și eată de ce: consistorul dela Caransebeș nu s'a arătat dispus să primească pe cei eliminați în preparandia d'acolo.

Venerații părinți din consistorul caransebeșan nu înțeleg deci idealismul! Ei nu vor să primească acolo niște tineri „ideali” ca cei cari au huiduit pe preotul în patrafr și cu crucea în mână.

Ear urmarea știți ce va fi — după a d-lui Jurca prorocie? tinerii „ideali”, sau trec la greco-catolicism, sau trec la stat!

Așa glăsuște dl Jurca.

Vezi asta nici Cicio n'a îndrăznit s'o scrie.

De frica greco-catolicismului consistoarele ortodoxe ar trebui deci — după a d-lui Jurca înțelopcione — să se plece din-naiutea și a celor mai necopți la minte fi ai bisericii!

Dar atunci nici consistorul din Blaj nu trebuia să lase, mai acum sunt vre-o șapte ani, ca greviștii octavanii dela gimnaziul d'acolo să fie eliminați! Și peste tot, ca nu cumva stimații minori de prin școli să se supere și să treacă la altă confesie, ba, Doamne ferește: chiar și la altă — nație, veneratele consistoare să fie cu atențiune și să se supună condițiilor tuturor greviștilor! „Idealistilor” tineri să nu le impună regulamente, că astea-s supărătoare, nici lecție multă să nu fie, ci carne și în Vineria mare, ear la ameazi și puțină bătutică...

Adorabile domn Jurca, mai adorabile de cât D-Ta numai principiile D-tale pedagogice pot fi. Ți-ai greșit cariera: profesor, alături cu clientul D-Tale dela Belinț, trebuia să te faci! Iți asigurăm nemurirea. În advocatură nu știm dacă vei inventa vre-un sistem — mântuitor! Pe teren pedagogic însă luai loc drept lângă Pestalozzi.

ULTIME ȘTIRI.

Bulgari executați.

„Kölnische Zeitung” are din Atena știrea, că autoritățile turcești au osândit la moarte și au împușcat 23 Bulgari complotiști, cari au fost prinși în Devili. Asemenea și lângă Zamponița Turcii au înfrânt o mare trupă de Bulgari resculați. Peste tot, autoritățile turcești tratează pe asemenea Bulgari cu cea mai mare asprime.

Burii și Englezii.

Londra, 13 Martie. Guvernul englez este informat din Africa-de-sud, că războiul buro-englez va fi terminat până pe la mijlocul lunii Aprilie. Din Standardton se anunță, că generalul Botha așteaptă pe Vineri sosirea acolo a generalului De Wett și apoi se vor sfârși asupra capitulării. Despre tratările lui Kitchener cu Botha ziarul „Daily News” i-se raportează, că Englezii nu mai stăruie pentru capitularea necondiționată a Burilor, și nu poate să mai fie vorba nici despre excluderea dela amnestie a unor anume comandanți buri. La pedepșirea Burilor resculați se vor mărgini numai, ca să le d-tragă pe un timp oare-care dreptul de alegători. Pentru reedificarea locuințelor nimicite guvernul englez va da un împrumut și Transvaalul va primi tot aceeași formă de guvernament, care există în toate coloniile coroanei, dar Burilor li-se vor face concesii foarte însemnate. Astfel, între altele, mai multe căpetenii de-ale Burilor: Botha, Mayer, Schalk-Borger și alții vor fi membri ai consiliului de stat.

Londra, 13 Martie. Se anunță din Pretoria, că Kitchener, Millner, Botha și De Wett vor să aibă întâlnire la Pretoria, unde și De Wett a plecat deja, trecând azi peste Brantfort.

Bruxella, 14 Martie. O depeșă sosită din Pretoria la consulatul de-aci confirmă știrea, că în curând are să se încheie pacea buro engleză în urma acesteia Burilor li-se va da amnestie generală, li-se vor restaura comunele devastate și vor primi autonomie internă.

Rușii în China.

Fek'ng, 14 Martie. La conferența reprezentanților puterilor europene, reprezentantul Rusiei a declarat în numele acesteia, că protestează energic în contra pedepșirii dignitarilor chinezi. În legătură cu asta se mai anunță, că Rusia își concentrează flota, ca să demonstreze îndeeșebî împotriva Japoniei.

Constituirea

societății de lectură dela institutul teologic-pedagogic din Arad.

(Raport special.)

La 6 Martie n. curent tinerimea dela institutul ped.-teol. din loc pe baza noilor statute s'a constituit, fiind de față dl Petru Truța, ca comisar cons. și dl Ioan Petran, ca conducător al societății de lectură.

Sedința de constituire a decurs în cea mai perfectă ordine și societatea s'a constituit în următorul mod: Constantin Mihulin, cl. c. III. președinte; Samuil Iacob, cl. c. II. secretar; Alex. Gurbădan, ped. c. IV. notar; Romul Rațiu, cl. c. I. bibliotecar I. și Alex. Roja, ped. c. III. bibliotecar II., Teodor Roxin, cl. c. II. casar și Corneliu Musca, ped. c. IV. controlor. În comisiunea literară s'au ales: Simion Leucuța cl. c. III., Trăian Naghia, cl. c. II., Zăhărie Moga, cl. c. I., At. Sirca ped. c. IV. și Alex. Savi ped. c. III.

Comisiunea musicală se compune din: Petru Nemeth cl. c. III., Ioan Sârbu cl. c. II., Dumitru Maci, cl. c. I., Nicolae Păsulă, ped. c. IV. și Livia Dublea ped. c. III.

Comisiunea de revizuire: E. Leucuța, cl. c. II., Moise Popovici cl. c. I. și Ioan Saviu ped. c. III. au intrunit majoritatea voturilor.

Societatea de lectură s'a constituit pentru anul școlar 1900/901. — din harnicia d-lui director seminarial — numai la datul de suspus în loc de primele zile ale lunii Septembrie 1900 și are în despărțământul teologic 43 membri activi, ear în cel pedagogic 45, cari pe baza statutului nou elaborat de o comisiune a elevilor din ambele despărțăminte, revizuit de o comisiune aleasă pentru acest scop din sinul corpului profesoral, trecut prin ședința conferințelor profesionale și în fine aprobat și de Ven. Consistor eparchial, sunt elevii celor trei cursuri teologice și ai cursurilor trei și patru pedagogice.

E de notat, că până în acest an școlar, societatea nu avea statute, adecă erau, dar I. P. S. Sa d-nul metropolit actual le-a pus în cui pe motivul, că în acele statute li-se garanta membrilor dreptul de a-și alege președinte pe unul dintre profesorii institutelor imbinat, ce nu-i convenia nici d-lui dir. sem. Aug. Hamsea, nici patronului d-sale, fostului episcop diecesan.

Având elevii, membri ai societății dreptul de a-și alege președinte, erau domniile lor siguri, că nu va isbuti să fie ales d-nul Aug. Hamsea, ci altul și că stăm în față cu un fapt istoric, se vede de acolo, că pâr. vicar Vasile Mangra a fost în mai multe rânduri președinte ales ai societății de lectură, deci pentru scoaterea în relief a pâr. Aug. Hamsea s'a impus suspendarea statutelor și impunerea d-lui Aug. Hamsea de președinte vecinic.

De la acest dat societatea și-a perdut rostul chemării sale, și a devenit un loc de preamărire reciprocă între unii profesori și adicții lor elevi, pentru-că cine nu se mândria cu dragostea d-nului director-președinte, ori cât era de excelent în ale învățării, slujbă la societate nu putea săv.

Dragostea cea mare între directorul-președinte și elevii membri era așa de mare, că nu odată i s'a spus în față, că: nul vor de președinte și întrebând d-nia sa cari nu-l vor, să se scoale în picioare și său aflat și de aici; dar această sinceritate a elevului membru față de directorul-președinte se răbuna apoi cumplit și în școală și în viața publică.

Pentru a scăpa de această plagă a președinției forțate, elevii institutelor de la zile solicitau pe la Ven. Consistoriu redarea constituției societății de lectură, însă Ven. Consistor totdeauna rămănea surd la aceste solicitări echitabile și juste. Până când în acest an școlar o deputațiune

a elevilor prezentându-se la P. S. Sa d-nul episcop Iosif Goldiș, a obținut permisiunea și dreptul de a-și elabora un proiect de statute.

Temerea era mare, că această deputațiune va ajunge să vorbească cu P. S. Sa, pentru-că un tiner profesor a poftit-o să se reîntoarcă la ale sale, dar văzând, că deputațiunea dă înainte, a amenințat pe cei din deputațiune, că li vor eschide, dacă se duc la P. S. Sa să se plângă și să ceară statute.

Mi-aduc aminte, când acest tiner profesor era membru al societății de lectură, că atunci și el ni-se alătura în dorințe, adecă de-a alege — președinte.

În proiectul de statute cursul II. pedagogic nu s'a luat în rândul membrilor ordinari activi pe motivul minoreității intelectuale; dar e și curios și picant, că s'au aflat vre-o doi domni profesori în sinul acelui onorabil corp, cari se luptau, ca și acelui curs să-i deie nește „drepturi moștenite de antecesorii lor“ (?), vorba lui Const. Mihaiu, fost ped. c. IV, de altfel relegat pe un an, a cărui notă caracteristică este, că de 5 ani era chelnerul directorului seminarial, d-lui Aug. Hamsea. Această luptă, susținută cu atâta înversurare de acei domni profesori și de d-nul director, o văzurăm transplantată între elevii și susținută chiar cu periclitarea viitorului lor.

Venerabilul Consistor are datoria și dreptul de a erua legătura existentă între aceste două lupte „pentru recăștigarea drepturilor moștenite dela antecesorii“, ca atât mai vârtos, că și astăzi se plâng profesorii, că mai vârtos în cursul IV sistematic lipsesc câte 4—5 elevi, și în fiecare zi alții, și când se cere intervenția d-lui prof. de curs Teodor Ceantea, acesta le răspunde, că: băeții sunt disgustați și el nu poate întreveni.

Așa-dar și d-sa alimentează continuarea, susținerea grevei deja terminate.

X.

Recenziune

asupra cărții „Predice ocazionale și funebrele“ de Dr. Em. Elefterescu (1900), scrisă de Ioan Nicoreșcu, preot în Jabar.

(Continuare.)

Din paralela de până aci, se vede, că dl Elefterescu n'a schimbat nimic din exordiu răposatului Popfii, ci fără genare decopiază pasagele de sus până ad literam cu singura excepție a unor cuvinte, cari sau le omite, sau că le înlocuiește cu un termen mai cunoscut (poporal). Trece apoi peste pasagiul ultim al lui Popfii, — mai sus arătat — din care foarfecă numai două șire, ear' alte șase nu le folosește de loc; continuă însă earșii:

Elefterescu: Sântă și măreață legătură, care a întemeiat-o Dumnezeu în îndurarea sa ca un izvor de fericire pentru om în călătoria sa pământească, din generațiune în generațiune, asupra căreia veghează ochiul de păstor al lui Dumnezeu și în noaptea lungă a corupțiunii și a superstiției.

Popfii: Sântă, măreață legătură, care o a întemeiat Dumnezeu, în îndurarea sa, ca un izvor de fericire, pentru om în călătoria sa pământească, din generațiune în generațiune, asupra căreia veghea ochiul de păstor al lui Dumnezeu, și în noaptea lungă a corupțiunii și superstiției păgâne, ca nu cumva să strice rătăcirea omenească opul înțelepciunii sale.

Așa procedează autor până la finea predicei, în unele locuri mai adăugând câte un cuvânt, și earșii în altele lăsând nedecopiate, nu numai cuvinte, ci pasage întregi. Pentru-ca recenziunea mea să nu devină prea lungă, pe lângă probele citate mai sus, trec

peste predica aceasta și constat, că și aceasta e o plagiatură în înțelesul strict al cuvântului.

Să mergem mai departe și să analizăm unele din predicile funebrele. De pildă predica a XI. intitulată: „Predică la moartea unei fete tinere“, care de asemeni e mai ca decopiată din „Predicătorul Săteanului Român“ Nr. 9 din 1877. Din incidentul reposării floricelei Aurelia Meseșianu în 2 Maiu 1877 în Chieșdul-Selagiului, dl Tiberiu Gael a rostit un „cuvânt funebral“, care autorul și-l-a publicat în foaia mai sus amintită. Ca să ne convingem despre aserțiunea celor de sus, să vedem, cum se exprimă ambii autori:

Elefterescu: „Predică la moartea unei fete tinere“.

„Omul e o taină, viața lui e vis, sufletelor blânde ceriul e deschis“

(V. Alexandri.)

Tristă adunare!

Ce este viața? fum lin și cenușă, vis amăgitor, o umbră ce piere, un abur ce dispare... Vieța?

„Vieța, vieța
Seamănă cu ghița,
Pe ai cărui spate nu ești asigurat,
Azi ești încă tare,
Mâne-zi dispare
Sufletul din tine și ești îngropat“.

Aceasta e viața, pe care psalmistul o aseamănă cu floarea, care dimineața este veselă înflorită, ear' seara ruptă și vestejită. Ear' sântul Ioan în Apocalips zice: „Ai nume că trăiești și ești mort“ (Apocalipsu III. 1).

Tiberiu Gael: „Cuvânt funebral rostit la astrucarea floricelei ofelite Aurelia Meseșianu la 2 Maiu 1877 în Chieșdul-Selagiului.

„Omul e o taină, viața lui e vis: sufletelor blânde ceriul e deschis.

(V. Alexandri.)

Ce este viața? fum lin și cenușă, vis amăgitor, o umbră ce piere, un abur ce dispare... Vieța?

Vieța, vieța
Seamănă cu ghița,
Pe a cărui spate nu ești asigurat,
Azi ești încă tare,
Mâne-zi dispare
Sufletul din tine și ești îngropat.

I. T.

Aceasta e viața, care psalmistul o aseamănă cu floarea, dimineața veselă înflorită, seara ruptă, vestejită. Vieța! de care Sântul Ioan în Apocalipsul seu (ap. c. III. v. 1.) zice: „Ai nume că trăiești și ești mort“.

Și peste tot, Sânta scriptură o zice atât de scurtă și iute trecătoare.

Până aci, cu excepția câtorva cuvinte dela fine ale dlui Tiberiu Gael, consună ambii autori ca de minune, așa ca și când ambii ar fi fost conduși de o asemenea idee, cari au îmbrăcat-o în asemenea vestiment de cuvinte, încât îți vine a crede, că unul a scris și nu doi indivizi, desi la o distanță considerabilă, unul la 1877 și altul la 1900. Aceasta însă mintea sântoasă nu admite; o coincidență atât de succesă nici a cogota nu se poate, și totuși ne încredințăm că așa este. Ce să fie dar' cauza?

Lucrarea nu e productul propriu al dlui autor, ci e un plagiat în toată puterea cuvântului.

(Va urma.)

DIN ARDEAL.

De pe Valea-Hărtibaciului.

Bucurie și mângâiere sufletească ni-a procurat ziua de 30 Ianuarie st. v. a. c., căci partea cea mai mare a preoților și învățătorilor din tractul Agnitei, la stăruințele neobositului șef tractual, a Prea O. Domn Nicolau Moldovan și a zelosului învățător din centru Ioan Paicu, s'au adunat ca apostoli dela toate marginile în opidul Agnita Am participat la ședința literară a învățătorilor, precum și seara la petrecere.

Ședința literară. După-ce am adus omagiile noastre șefului tractual și preoților adunați în conferință, ne-am intrunit în școala română din Agnita, unde conform programului, dl învățător din Bărgăș Ioan Muntean ni-a citit tema sa „Temerea din punct de vedere psihologic și pedagogic“, temă lucrată cu multă pricepere. Ni-a scos în relief caractere de femei atât romane, cât și grece (eline) și germane, etc.

A urmat apoi dl Ioan Paicu învățător în Agnita, cu tema „Ceva despre psihologia școlii în legătură cu pozițiunea învățătorilor“. Amândoror disertanților li-s'a adus mulțămire.

Producțiunea teatrală de seara A fost de față un public numeros: peste 400 persoane cu străni cu tot Programul era compus din 13 puncte și producțiunea a durat dela 7 până la 11 ore. Vr'o 20 elevi și tot atâtea eleve au început mai întâiu să cânte „Cerescule împărate“, de tot melodios.

Predarea piesei teatrale „Cine ce face, lui își face“ s'a făcut exact și natural de Vesilie Hetrea, Eugenia Radu, Victoria Armean și Emilia Corfariu, toți elevi de școală, cari au făcut multă onoare conducătorului lor. În urma acestei piese copiii au mai executat cântarea „Dumnezeul nostru“, precis și cu mult tact. Cântări în chor au fost șase și anume: „Sunt Român“, „Româneuța“, „De-ar fi vântul“, „Vino, lele“, „Marșul cântăreților“ și în fine „Estă ziua triumfală“. Mult a plăcut publicului „Româneuța“, care a trebuit repetată, dar foarte frumos au fost executate toate. Mult a plăcut publicului solista d-șoară Livia Bălbăban, care cu o voce sonoră a executat cu destulă dibăcie „Ce te legeni codrule“, acompaniată de cor și în urma aplauselor a fost silită a o repeta. Dl Ieronim Hărtoagă, învățător, încă s'a achitat foarte bine de rolul solo prin o „Doină din Munții Iancului“. A fost viu aplaudat.

A urmat cu bună reușită piesa teatrală „Vlăduțul mamei“. Toți și-au jucat bine rolurile. Publicul i-a răsplătit cu aplause, ear eu le zic: Înainte cu Dumnezeu, tineri bravi, că bun conducător aveți!

Piesa a 2-a a fost: „Cinel, Cinel“, în care asemenea toți și-au jucat bine rolurile. O mulțime de aplause a însoțit căderea cortinei.

Nici unul din puncte n'a fost însă așa de interesant și de comic, ca predarea anecdotei „Căuș țiganului“ de dl Paicu, cu 3 elevi și 3 eleve de școală.

P. P., dascăl.

Din Banat.

Producțiuni și petreceri.

În ziua de 11/24 Februarie a. c. s'a dat din partea coriștilor din Vlăicoșeț o petrecere în Vêrșeț, cu care ocaziune s'a predat un concert și s'a jucat o piesă teatrală „Norocul'n casă“, comedie într'un act, localisată din limba germană de Eb., sub conducerea vrednicului diriginte din Chisetu, Constandin Manea.

Fericită e tu ma, care are păstor adevărat, căci cunoscându-l glasul, îl urmează și urmându-l, se mântuiește. Numai ast-fel am putut prospera, că ne aleserăm în fruntea noastră de președinte pe Georgiu Popoviciu, paroch, care a adus reuniunea noastră sdruncinată la o cale netedă și demnă.

Deja la 8 ore seara sala era plină de lume, la muzică românească. La signalul dat, cortina se ridică și apar 20 de feciori și 9 fete, în portul lor românesc, în frunte cu dirigintele Constantin Manea, într-o scenă, care, după cum era construită din frumoase țesături de lână, s'ar fi putut prețui până la 400 fl. Îți era mai mare dragul să-l vezi. Toate cântările au fost foarte bine executate.

Declamațiunile încă au încântat publicul. Așa d. e. poezia „Moș Martin“ de Grozescu, declamată de coristul Ioan Ureche, a fost atât de originală, încât a stors aplauzele cele mai însuflețite ale publicului. Apoi când apărură Sima Ureche, un copil de curând eșit din școala populară, cu monologul său „Vlăduțul mamei“ de V. Alexandri, s'a întins un rîset, încât în mai multe rânduri a trebuit să aștepte până se mai potolește publicul, atât de original a știut micul copil să-l predeie.

A urmat apoi piesa teatrală „Norocul în casă“ de Bb., o piesă foarte instructivă și era o plăcere dintre cele mai mărețe a privi o ast-fel de scenă.

Toți diletanții au delectat publicul prin înfățișarea lor originală. Petru Vuc, în rolul Mitru econom, Ion Ureche, în rolul Petru fiul lui și Georgiu Măndru, în rolul Maria, fată orfană în casa lui Mitru, au dat teatrului aspectul, care nu niște diletanți ca dășii, ci chiar persoane probate în teatru, s'ar fi găsit mulțumiți de acest succes.

Sfîrșindu-se reprezentația teatrală, a început jocul. S'a petrecut adevărat românește. Muzica trăgea hore și ardelene frumoase, prin care animau pe oaspeții la o veselie și mai mare. Cam pe la 11 oare au intrat *calușerii*, 10 feciori, sub conducerea bravului diriginte Constantin Manea, ca vâtav, în originalul costum național de curcani, jucând de tot minunat.

Cu asta sfîrșiră vrednicii coriști întregul program al petrecerii.

Ceea-ce mai ales e o bucurie, este înțelegerea deplină ce a existat acum între coriști și iubirea față de bine-meritul președinte Georgiu Popoviciu, paroch.

Reuniunea a mai primit, afară de venitul de 47 fl. 13 cr., și suprasolviri dela d-nii: Vladimir Spătariu, avocat 32 fl.; Dr. Petru Zepeneag 2 fl.; Pavel Corcea 2 fl.; Dr. Aureliu Oltean 2 fl.; Pavel Liuba 1 fl.; Nicolae Linția 1 fl.; Karalowsky 2 fl.; Morit Katscher 1 fl.; Vasa N 50 cr.; de tot: 90 fl. 63 cr.; din care sumă trăgându-se spesele, mai rămâne un venit curat de: 47 fl. 13 cr. Primească domnii suprăplătitori și pe calea aceasta mulțămiriile coriștilor cele mai ferbinți.

Meilă Ureche,
econom.

Concertul corului de plugari din Răcița-română.

E tocmai anul, de când arangiând reuniunea română de cântări din comuna vecină Răcița-montană un concert, raportorul Ar. An. în aprecierea făcută, după ce solicită pe toți cei chemați de a ridica renumele acestei reuniuni încheie cu: „...aceasta să bine-voiască a o face cu atât mai vîrtos, pentru-că în chipul acesta sperăm a pute influența în mod binefăcător și asupra Reuniunii plugarilor români din Răcița-română, ai cărei membri activi, ne mai intrunindu-se spre a continua cu învățarea cântărilor corale, activitatea acolora a încetat tacendo și încă îndată după-ce în mod destul de bine s'a produs cu ocaziunea primului lor concert arangiat înainte cu 3—4 ani“.

Și această speranță a numitului corespondent o vedem azi realizată în mod neașteptat; corul plugarilor e reactivat, însuflețirea coriștilor a reinviat, ear concertul arangiat în 24 l. e. a dat cele mai vii dovezi, că ținând acești bravi plugari la înțelegerea bană, în curând și acest cor va ajunge la înălțimea ce i-o dorim cu toții.

Deși începătoare, această reuniune, prin concertul arangiat a surprins plăcut întreg publicul român și străin, ce a participat în număr frumos la această petrecere, între care și învățătorul *Velcean*, cu mai mulți membri activi ai reuniunii de cântări din Răcița-montană, cari toți au fost încântați de succesul acestui cor începător.

E îmbucurător pentru noi a constata, că între multele reuniuni străine din loc, avem azi și două reuniuni române, cari pe zi ce trece dau înainte și țiu cu toată demnitatea sus prestigiul românului și respectul străinilor.

De aci și datorința noastră, ca între aceste 2 reuniuni surori, să domnească buna înțelegere și iubirea ce trebuie să ne conducă, ca frați și pioneri ai culturii neamului, ear gurile rele, cari nu se genează a băga vîrjă între frați, vor amuți și nu ne vor mai pute conturba în acțiunea noastră nobilă. Și acum trec la însuși concertul acesta, care a reușit peste așteptare.

Cântările executate au fost precise și s'au predat cu toată acurateța, dovadă, că maestrul corului, dl *Henu*, deși de altă limbă, totuși a pîtruns, cu ajutorul factorilor acestei reuniuni, între cari în primul rînd învățătorul *Albu*, un neobosit partinitor și ocrotitor al acestei reuniuni, — spiritul pieselor, ear singuraticii coriști primesc o bună instrucție.

Concertul s'a început cu piesa:

„Nainte Române“, de Vidu, cântată cu toată acurateța.

Au urmat apoi:

„Jună de Român“, „Sus opincă“ de Vidu, cari ambele au fost bine primite. „Nu desperați“, de Vidu, a fost aplaudată, ear „Scaiu și furtună“, o piesă destul de grea, ne-a făcut să admirăm prestațiunile unui cor de plugari. „Moșul la drum“, de Vidu, a fost viu aplaudat, și ni-a arătat din nou vocea sonoră a solistului *Blajii*. Tot astfel în „Hai în horă“, de Dima, corul s'a afirmat cu toată demnitatea.

Dee cerul ca și acest cor, continuându-și cu succes activitatea, să devină, prin producțiunile sale, adevăratul loc de convingere și distracție nobilă românească.

Sus feciori! Iov.

Dela sate.

Se știe că de 3—4 ani între poporul român ortodox din Semeac și între preoții și învățătorii acestuia domniau numai certe, intrigi și neînțelegeri, din cauze puțin însemnate. La toate acestea a pus capăt Veneratul Consistor; anume la 17/30 Decembrie 1900 a emis în comună pe Dl Iancu

Stefănuț, administrator protopopesc, care, după ce a cercetat unde zace răul, a intrunit pe fruntașii poporului împreună cu preoții și învățătorii și prin sfaturi părintești i-a succedat de a liniștit spiritele înverșunate și astfel a mijlocit o pace generală, care era de mult dorită.

Pacea aceasta a avut urmarea, că comitetul parochial, pe care l' disolvase Veneratul Consistor încă în vara trecută, s'a constituit în cea mai bună înțelegere prin 30 de fruntași ai comunei, intruniți într-o conferință, spre mulțumirea și îndestulirea întregii comune bisericesti.

Comitetul astfel constituit, din considerație către vrednicul parochian *Ioan Călușeriu*, care a adus multe jertfe pe altarul sfintei biserici, prin cumpărarea de ornate prețioase, stihare creștine, cădelniță, apostol, etc., mai pe urmă în anul trecut și-a eternizat numele în comună prin cumpărarea unui clopot în turnul bisericii, în preț de 2200 cor., l-a ales de președinte al comitetului parochial cu unanimitate, prin ce l'a făcut mai zelos și mai energic față de binele și prosperarea sfintei biserici, i-a dat, zic, un impuls, ca din avutul său — avînd mai bine de o sesie pămînt, om fără familie — să ajutore biserica în timp de lipsă, în casuri de grele încercări. Primind el cu bucurie titlu de președinte: a declarat în prezența comitetului, că el va lucra în înțelegere cu toți membrii comitetului, precum și în înțelegere cu sinodul parochial, cu un cuvînt, că doriunța lui va fi doriunța întregului popor.

La propunerea comitetului parochial s'a decis arangearea unei petreceri sociale în favorul bisericii, unde să se intrunească toți fruntașii din comună, pentru a dovedi solidaritatea promisă cu ocaziunea păcii generale, ceea-ce s'a întîmplat la 11/24 Februarie a. c. în sala de joc a casei bisericesti.

Petrecerea s'a început cu un concert, dat de către corul vocal bisericesc, sub conducerea zelosului conducător Teodor Suci, cu următoarea programă:

1 Cuvînt de deschidere, rostit de preotul Demetriu Ganea.

2. Motto quartet, executat de corul vocal. 3. Marșul armatei Române, quart. executat de cor. voc. 4. La oglindă, poezie de G. Coșbuc, declamată de d-ra Livia Ganea. 5. Cunoașteți țara, quart. executat de cor. voc. 6. Stan Vîntătorul, poezie declamată de Teodor Popoviciu. 7. Arcașul, quart. executat de cor. voc. 8. Destăinuire, poezie de

Ramură de cipru.

Vîntul toamnei suflînd ușor
Legăna dumbrava verde,
Prin un graiu dulce și sonor,
Ce prin vîl, prin stînci se perde;
Dar' resună eară 'n cor
Plin de dor, plin de amor.

Tu erai cu al tîu decor
Leagănul iubirei mele;
Și în vîzduhul plin de dor
Mi-ai arătat două stele,
Aprinse în focul lor
De iubire, de amor!

Frunzele dumbravei mele
Pică jos, că-'s greu atinse,
Sunt brumate, vai de ele!
Și grozav gînd mă cuprinsese:
Doamne! nu vîd a mele,
A mele scumpe stele!

Deșteptat din gînduri grele,
Răzimat-m'am p'o cruce.
Am pierdut a mele stele!!
După ce eu m'aș duce,
Că-'s cuprins și ard de dor,
În iubirea lor să mor!!

Brașov, 12 Martie 1901.

Silviu Suci.

Poesii populare.

(Din Cuvin.)

Frunză verde de nuc,
Cășlegile ear se duc,
Fetele de cap se smulg.
Le curg lacrimi pe obraz
Și pe feciori li-e nîcz,
Că nu merg ca să le ducă,
De cap să nu se mai smulgă.
Trece-o postul mai curînd,
I-o veni cui va prin gînd
Să meargă să le pețească,
De cap să nu se hățească
Ș'atîț să se nîcăjească.

Frunză verde de nuc,
Eu deacuma nu mai plîng,
Nici de cap nu mă mai smulg,
C'oiu eși în primăvară
Și m'oiu duce la joc eară.
M'oiu alege-un soț și eu,
Să fie în veci al meu.
Mă gîndiam adeseori,

Că m'or veni peșitori.
Frunză verde de pe rit,
Dar acum toți m'au urit.

Frunzuță verde de nuc,
Earăși trebuie să plîng,
De cap toată să mă smulg,
C'am rămas înstrîinată,
Nici de-un june sărutată,
Dar și eu sunt cam de vină,
C'am rămas așa străină:

Mai tînră când eram,
De peșitori mă feriam.
Cînd veniau ca să mă ceară,
Îndată fugtam afară.
Acum nici unul nu-mi vine,
De dor nu mai vîd pe nime.

Dar acuma de m'ar cere,
Fie drac care n'ar mere,
Ca de dor să nu mai plîng,
De cap să nu mă mai smulg,
Dar tîrzie sunt acum,
Nici nu pot să ies în drum,
Că mă vîd nemăritată,
Și la ochi toată umflată,

De plînsul ce l'am făcut,
Că cășlegile-au trecut.
Frunză verde măieran,
Cine, Doamne, eu eram!
Fată mare mă știam,
Eram frumoasă 'n trecut
Așa n'oiu mai fi mai mult.

Culese de Teodor Văcariu, june.

Doi lupi.

— Fabulă. —

Sămănînd bine și la pîr și la făptură,
se știau că-'s de-o viță; firea și obiceiul
însă nu 'și'l cunoșteau, de și erau mai lup
unul decît celalalt. Era să zic, mai sprinter,
decît mai cu spor la răpiri unul decît celalalt,
de aceea: cel dintîiu nu se însoția, ci se
feria de al doilea. De pe masa celui dintîiu
nici cînd nu se sfîrșia prada, până cînd
al doilea ducea adese-ori lipse, până și
foame. Acesta cercetînd adese-ori pe cel
și aflîndu-l tot cu masa încărcată, odată îl
întrebă:

Ioan Stanca, declamată de Petru Cios, 9. Cântec serbătoresc, quart. executat de corul voc. 10. Pentru ce am rămas nelăsurat, pînă la adevărată, predată de Petru Stoian. 11. Vîno lele, de I. Vidu, quart. executat de corul voc. 12. Pasăre nevinovată, cântată de d-ra Livia Ganea. Atât cântările, cât și declamațiile au fost primite cu mult interes de către publicul de față, și mai toate cântările la dorința publicului au fost repetate, cu deosebire „Pasăre nevinovată” cântată solo de d-șoara Livia Ganea cu un vers de filomelă a cucerit inimile tuturor și între aplauze nesfârșite a trebuit să urce bina pentru a doua oară.

După concert 11 tineri în costum național au jucat jocurile naționale Călușerul și Bătuta, cari ni-au făcut fală înaintea străinilor. În urmă s'a început dansul, care neîntrerupt a ținut pînă dimineața în cea mai mare armonie. Venitul ce a încurs la cassă face 91 cor. 25 fil., din cari detrăgându-se puține spese, restul s'a predat episcopului bisericii.

Cu această ocaziune președintele comitetului I. Călușeriu a cinstit corulul 10 cor. Suprasolviri au încurs dela T. Guleș bîtrân 2 cor., Grosz Markusz 1 cor. 30 fil., Adamoviciu Cristof 40 filerl, acesta a mai donat bisericii un prapore în preț de 30 cor.

Esprimăm pe această cale mulțumită tuturor cari au binevoit a ne sprigini la o astfel de cauză sfântă. Să dea Dumnezeu, ca pacea stabilită în comună să fie statornică și neconturbată

Teodor Mărina, jude com. Teodor Guleș.

Finanța și dracu. În Vidra de Jos, tocmai în seara de prinderea postului Paștilor, în care zi tot creștinul român se pregătește pentru o cină mai bună, cu deosebire sunt îndatinate plăcintele cu brânză, coapte în unt dulce. — Dară familia lui Tomuș Alexandru n'a avut noroc prea bun în această seară. Și anume lucrul așa s'a întâmplat, că Rafla, nevasta lui T. Alexandru, chiar cocea la plăcinte, când de odată trei finanți și un „kocsis” răsbesc în casă, și o iau între baionete, provocând-o să desene ușa pivniței, că dacă nu, ei o pecețlesc. Rafla s'a rugat de ei să-i dea pace să coacă plăcintele pe când îi vine bărbatul dela crăjmă, a sa proprie; și că ce au ei cu pivnița ei, să o pecețliască, că acolo are mai multe lucruri de ale hranei și trebuie să trăiască. Rugarea a fost zădărnice. Finanții fără nici un slugitor comunal au pecețlit ușa pivniței, ba în urmă

Rafla a mai căpătat și un butuc de pușcă în piept. Și pivnița a rămas pecețluită, zicînd finanții, că poate mânca tot plăcinte și în post, și legumele de post rămăie încuiate.

Așadar ei vreau să ne facem naguri cu stla; nu ne mai lasă acum nici să postim.

Așa ne trebuie la toți alegătorii din Vidra, cari la alegerea de deputat la Trăscău strigam ca niște capre „Ejjen a jobb-pärt”...

(O întimpinare)

Boroșineu, 26 Febr. 1901.

După ce On. Redacțiune în președintele ziar „Tribuna Poporului” Nr. 7 a dat loc unor șire din peana unui pseudonim „un corist”, deși nu intrunește nici o însușire, prin care să se poată numi corist, vă rugăm să binevoiți a publica următoarea întimpinare:

Lucrul cu petrecerea așa a fost, ca și în trecut: poporul român din Boroșineu a arangeat petreceri la timpuri bine potrivite; deci și în aceste cășlegi, punându-se în conștiință unii dintre capii tineretului nostru, au hotărît arangearea unei petreceri populare cu scop filantropic, precum a fost anunțat și în „Trib. Pop”. Am invitat la această petrecere a noastră toată inteligența din loc și giur și o parte însemnată ne-a onorat cu prezență și dintre neromâni.

„Un corist” însă zice: „În 10 Febr. Români din Boroșineu s'au distins în scandalele cășlegilor”. — Întrebăm acum: a arangea o petrecere în carnaval înseamnă scandal de cășlegi? — Trebuia să-și fi dat bine seama acel „un corist”, cum și în ce formă s'a făcut scandal? Dar „un corist” nu și-a dat seamă ce scrie, nu și-a aduce aminte de ale sale! Mai departe zice coristul, că petrecerea a fost „de felurite colorii, cu Români, Jidani și Maghiari, precum au fost și arangeatorii lor”. — Va să zică, după d-nealul și arangeatorii au fost: Români, Jidani și Maghiari. — Nu se știe a spune în vileag astfel de minciuni grosolane, nu și-a aduce aminte de colorarea ce-o face d-sa și de schimbarea sa la față la diferite ocaziuni. Sau ce, aceasta e împietrițare după părerea d-ilor, când la o petrecere populară iau parte astfel de domni și doamne de elită, afară de domni români pretorul Vuculescu, adv. Feier, magistrul postal R-ț, proprietarul Petcovici: protopretorul Borsos, medicul spitalului din loc; domni oficeri în frunte cu dl major al hovenzimei din loc;

apoi advocați, ingineri, aproape toți d-nii juși dela judecătoria de cerc și alții, cei mai mulți cu soțiile lor.

Zice mai departe „un corist”, „că s'a produs discordie, ba chiar bătăi cu ascuțitul cuțitului, care lucru alterează vaza naționalismului”. Rugăm deci imperios pe dl raportor, să ne spună, că afară de ciocnirea unor băiețândri ce bătăi s'au făcut, cine a umblat cu cuțitul și cine a produs discordie pentru-că au participat și străini?

Mai departe zice „un corist”, că „s'a făcut petrecere pe contul venitului”. Aici multe nu avem de zis, dar totuși avem altele de spus. Aducă-și aminte dumnealor de zilele cele dintru început. Voim să știm, cari ni-am udat gâtul din banii încasați? Ori nu și-a aduce dumnealor aminte de împrejurarea, că aici așa a fost obiceiul introdus nu de noi, „conducătorii cești noui”, ci de cei vechi, ca călușerilor și coriștilor să li-se dea o remunerație ce le compete? Ear această nu înseamnă a mânca venitul! Noi deci aceste afirmări le declarăm de false și fără temei. Și oare ce bancrută morală ni-a fost recompensa? Poate invers, precum e, că d-ilor li-s'a făcut bancruta morală, ba poate li a fost d-ilor moartea și bancruta materială; deci numai să ne înțelegem, căci de cunoscut ne cunoaștem.

„Toți ceialalți coriști”.

Din public.

Mulțumită publică. Biserica din Rometea-luncă a primit ca dar un rând de ornate bis. contribuind la această cumpărare văduva Eva Subescu cu 50 cor., precum și Mihail Jurma cu 10 cor., ear biserica din Topla a primit asemenea ca dar un ornat cu 80 cor. dăruit de Georgiu Marienescu nr. 88. — Recunoștință merită dăruitorii, cari la povețele dese date de păstorul lor sufletesc s'au simțit și de astădată să urmeze sfaturile înțelepte, urmând cu fapte roditoare în sinul credincioșilor din cari fac parte, am dat această publicității, numai din acel îndemn, că dacă în asemenea comune mici și situate la pământuri puțin roditoare se găsesc creștinii evlavioși, cu atât mai ales acei credincioși ai bisericii noastre, cari din norocire sunt situați la locuri mai mănoase, vor urma în tocmă pentru mărirea lui Dumnezeu, împodobirea

bisericii străbune, și prin aceasta la ridicarea simțului religios.

Un creștin.

— Subscribul în numele tinerimei gr. or. române din Parța, aduc la cunoștință publică, că cu ocaziunea concertului împreună cu teatru, ce s'a arangiat de către acea tinerime în presara de Intimpinarea D-lui, spre scopul înființării societății a intrat suma de 122 cor. 20 fil., în care sumă se cuprind și suprasolvirile încurșe dela următorii domni: Iulian Belu notar com. 6 cor., Emanuel Ungurianu avocat 2 cor., Dr. Cegle avocat 2 cor. Micluța preot Cerneteaz 2 cor., Duha Balint, apotecar 1 cor., Ioan Mioc, hotelier 1 cor., Adam cand. de avocat 1 cor., Ioan Bandu, adjunct adv. 1 cor. și Heisler Peter, faur 1 cor. Primească deci susnașii domni și pe această cale sincerele noastre mulțumiri. În numele tinerimei Avram Blasiu, învățător.

Fapte vrednice.

... Fă asemenea și te vei mântui.

S. Scriptură.

Acum am aflat ocaziunea binevenită de-a veni și în publicitate cu niște lucruri și fapte adevărat vrednice de toată lauda, cari cred că nu trebuie lăuate și trecute cu vederea, ci din contră: „a respăli pe flește-care după faptele sale”. Îmi iau deci îndrăzneala, în baza acestei considerațiuni, de-a scrie următoarele rânduri la adresa vrednicului nostru preot și păstor sufletesc Ioan Crișanu, pe care înduratul Dumnezeu l'a trimis în mijlocul poporului nostru și care, de un șir de ani, aproape două decenii, de când în mijlocul nostru se află, din răspuțeri și cu toată inima a lucrat și lucrează pentru binele și prosperarea poporului, cu sfatul său îndreptându-l și conducându-l pe calea cea dreaptă și bună, cu drept cuvânt pot zice, că este respectat și cu drag văzut de întreaga comună.

Și anume: în anii anteriori făcându-se segregarea hotarului comunal de cel erarial, din răspuțeri și cu mari jertfe a lucrat harnicul nostru preot pentru întregirea sesiunii parohiale, care atunci era abia numai de 12

— De unde ai tu, frate, atâta câștig?
— După trudă și ostenele, dă Dumnezeu — fu răspunsul.

Ei, bine, frate, și eu alerg, osteneț și mă trudes, dar eu de aceea trăiesc tot cu lipse mai mult.

— Nu te știți cumpeni.

— Nu mă știu cumpeni! — Te rog, împrumută-mi puțin, pînă-mi vine rîndul.

— Abia mi-ajunge mie.

Rău ești de inimă! Apoi zise întru sine: — Las', că voi da eu de isvorul câștigului tău și apoi și pentru mine va răsară soarele, ca și pentru tine.

S'a pus la pîndă și a aflat de unde cară cuceru-său atîta pradă și a încercat și el, dar tot fără folos, căci totdeauna era simțit, alungat și gonit, căci, după-cum i-a spus celalalt: nu se știa cumpeni. S'a gândit altcum: într-o noapte, pe când cela era dus după vr'o pradă, asta s'a dus la el în vizuină și i-a curățit bine masa de tot ce-a aflat pe ea. Când cela s'a rentors și i-a venit miros de pustiu, nădăindu-se, hai pe urmă pînă la asta:

— Ce-ai căutat în vizuina mea și mi-ai furat avutul?

— Apără și ferește, Doamne!...

— Taci, că și cunosc eu urma!

— Mai sunt urme ca ale mele!

— Ba căs chiar ale tale urmele, le cunosc și după miros! — și nici una, nici

alta: dă cu el în coac și în colo, dă a' l' prinde cu dinții și a' l' sfășia, pînă când scoase din el promisiunea, că-i va aduce îndoite ce i-a furat.

Nu alt-cum e și între oameni: Un tâlhar mai mare decât altul. Să păzească sfântul pe ori-care tâlhar să nu fure dela tâlhar, că nu-i tâlhar să poată ascunde dinaintea tâlharului și va fi de pielea tâlharului, când cade pe mîni tâlhărești, fiind-că, simțindu-se vinovat, nu are putere să se apere, ci, de vrea pace, vrînd-nevrînd trebuie să îtoarcă cu percente furtul câștigat cu furtisăgul.

Gavril Bodnariv.

POVESTEA Unei Coroane de oțel.

Scrisă anume pentru țărâime.

De

GEORGE COȘBUC.

Oastea.

(Continuare.)

4. Apărarea steagurilor.

Așa e scris în cartea soldatului:

Dacă vr'un flăcău se'ntoarce din luptă fără pușcă, rușinea e numai a lui, dacă

s'ar întoarce fără puști un regiment întreg, numai a regimentului e rușinea pățită.

Dar când un regiment se 'ntoarce fără steag, rușinea e a oștirii întregi și a țării. Semnele de mândrie și de mărirea/ale oștirilor sunt steagurile lor.

Când au plecat dorobanții la războiu, ziceau străinilor cari nu ne iubiau, că la cea dintâi isbire cu dușmanii când va fi încăierare pentru steag, dorobanții vor asvîrli steagul și vor rupe-o la fugă.

Poate, nu credeau nici ei cele spuse. Pușintei la minte și împăngeniți la vedere trebuiau să fie străinii, dacă ar fi crezut cu mâna pe inimă, că noi Români suntem un neam adunat de pe gâră și nu știm ce e mândria și cinstea.

N'am cerut să ne crează pe cuvînt. Am dovedit-o.

Întâiu la redanul Griviței a treia zi după sosirea oștirilor noastre la Plevna. Căzuserăm ca dintr'un pom, nici vreme n'avuseserăm să ne odihnim puțin și-am și intrat în foc.

Tunurile noastre băteau Grivița, ear pedestriștea sta ascunsă prin văi, așteptînd năvala. Dar Turcii dintr'un redan ochiau căt era ziua în tunarii noștri așa, că într-o vreme ni-l alungară de unde stăteau.

Atunci Domnitorul a dat poruncă dorobanților din Vaslui și din Iași să s'arunească asupra redanului și să scoată pe Turci din

el. Nu era treabă ușoară. În redan erau mulți păgani, înapoia lor năpraznică redută a Griviței, ear mai în fund și pe de lături alte redute cu multe guri de tunuri.

Era ca și cum dorobanții ar fi trebuit să s'arunce drept în mijlocul puterii păgâne și să prindă rădăcinii acolo.

Vasluienii plecară rupți în două. Înainte flăcăii răzleți și trăgînd cu pușca, după ei companii strînse, cu baioneta întinsă. În mijloc aveau steagul.

Prin ploaia de gloanțe răsbiră cu toții pînă la redan. Aici se întinse luptă voincească, plept la plept. Se dovedian cu baionetele, cu pațul puștii, cu dinții, cu sugrumătura, cu trînta, cu piedica și cu toate de câte își aduceau aminte.

Turcii se îngrămădiseră asupra steagului. Se vede că și ei credeau, că pe steaguri românești puț tot așa de lesne mîna ca pe un băț din gard. Și voiau să ne facă de rușine tocmai de la început.

Apărătorii steagului au fost trîntiți la pămînt cît ai bate în palme. Sergentul-major Alecu Alexandrescu a căzut cu capul crepat de un topor. Steagul era în mîna lui. Peste el se făcuseră cu toții o clac peste grămada, ca să smulgă steagul. După multă svircolire sergentul Scărlătescu smulse steagul și eși la larg.

Flăcăii noștri alergau și se îndesau pe lângă el. Turcii se repeziră din nou; Scărlă

jugere și care acum este întregită după toată forma la 32 jugere catastrale. Tot dînsul lucrînd a expedit și pe seama școlii noastre confesionale 14 jugere cadastrale.

În aceeași an la îndemnul D-sale, locuitorii comunei au răscumpărat dela erariu o parte mare din teritoriul aflător în hotarul comunei noastre, care azi se folosește ca islaz comun. Mai departe, vîzînd bunul nostru părinte, că școala noastră confesională este într'o stare deplorabilă și lipsită și mai în anii trecuți a fost amenințată chiar și cu închidere din partea autorităților civile, cu spesele sale a făcut școlii toate cele de lipsă, precum: ferestrele, ușile, cari până atunci erau în așa stare, de era mai cu neputință a locui într'însa.

Vîzînd iubitul nostru preot și multele greutăți ale poporului, din propria' voință și din iubirea sa de neam a binevoit a dona competența sa legală de bir, de pe anii trecuți: 1897, 1898, 1899, 1900 și a. c. 1901, pentru a se acoperi multele lipse ce se cer pentru îngrijirea și repararea cuvenită a școlii și a bisericii noastre. A făcut dînsul încă multe lucruri demne de recunoscut și folosite, pentru cari Dumnezeu să-I răsplătească însușit.

Dar' toate aceste fapte îi pot servi cucernicului preot spre fală și altora ca pildă de urmat.

Nu pot zice altă, decât să rog pe Cel-Atotputernic, ca să-I dea zile multe fericite și senine, cu isbîndă bună spre binele bisericii, școlii și poporului său.

Căpruța, în Martie 1901.

Adevărul.

Creștini buni.

Parochia ortodoxă română din Certege s'a reînființat în 1850 și a căpătat ca cinste niște sfeșnice vechi din lemn, cari au devenit nefolositoare, și vîzînd necesitatea acestora, bunele și evlavioasele parochiene Sofia Cothîșel lui Nicodim și Rosanda Trifa'alui Dimitriu, cari și anii trecuți au contribuit cu odoare la înfrumusețarea casei lui Dumnezeu, au procurat două sfeșnice din bronz în mărime de 180 cm. cu suma de 480 coroane, cari azi împodobesc biserica.

tescu căzu străpuns cu baioneta, și earăș se făcure cu toții clae pe grămadă, și earăș mîntuiră dorobanșii steagul.

În vremea svircolirilor de aici, sergentul Dumitru Pungă dete cu ochii de un oficer turc, miitel și slab, care se tot svircolla cu ai săi spre steag, resturnînd cu fie-care foc de revolver câte un Român. Pungă se aruncă la oficer, îl prinde de peste mijloc, așa cum după horă prind flăcăii pe fete și le ridică în sus, îl sucește odată în dreapta și odată în stînga și înălțîndu-l cât capul, îl asvîrli de o piatră ce era acolo, frîngîndu-l de peste mijloc. Și acolo a rămas oficerul. Dar și bietul Pungă atăta i-a fost, că tot într'această clipă i-a tras un Turc cu patul puștit în ceafă și l-a culcat de veci.

Turcii mai slăbiri, căci trebuiau să-și apere șanșul în care începuseră dorobanșii să intre. Atunci vr'o zece flăcăi de ai noștri se făcure roată pe lângă steag, și fie care se nisua să-l ție el în mîna, așa că toți erau cu mîna stîngă pe prăjina steagului, ear cu dreapta se apărău.

Așa își mîntuiră dorobanșii steagul. În urmă intrară cu steag cu tot în redan, căci Turcii după ce căzură ca frunzele și se vîzură copleșiți de voinicii noștri, se detersă îndrîcî în reduta Griviței, improșcînd de acolo pe Români cu gloanțe.

Parochienii bisericii prin comitetul parochial pentru această faptă bună și creștinească, isvorită din dragostea față de biserică și-au exprimat mulțămirea, dorindu-le deplină sănătate și tărie, ca încă mulți ani să trăiască spre binele și cinstea bisericii; deci și pe calea aceasta li-se aduce mulțămirea și recunoștința.

Constantin Cothîșel,
preot or. rom.

Invitare.

On. Domni membri ai vechii asociațiuni funebrele române din Timișoara—Elisabetin sunt invitați la *adunarea generală ordinară*, care se va ține Duminică în 31 Martie n. 1901 după-ameazi la 3 ore, în sala magistratului orașenească din cetate.

Obiectele de pertractare:

1. Deschider a adunării și constatarea membrilor prezenți.
2. Numirea verificatorilor.
3. Cetirea socotelilor, a bilanșului pe anul de gestiune 1900.
4. Cetirea raportului, comitetului și a revisorilor.
5. Modificarea statutelor.
6. Propuneri (§ 29 lit. e).
7. Încheierea adunării.

(Membrii participanți la această adunare, vor ave să aducă libelele lor cu sine.)

Comitetul asociațiunii.

PARTEA ECONOMICA

Dela „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu“.

— Articlii economice. —

Cu provocare la înștiințarea noastră din zilele trecute, ne luăm voie a vesti pe membrii reuniunii noastre agricole, că am prelungit termenul de 10 Martie până la 5/18 Martie n. c., termen, până la care sunt a se înainta aici cererile pentru împărțirea în mod gratuit a semințelor de tot soiul și descrise în amintita înștiințare.

Redanul a rămas al nostru. La spatele lui s'au așezat temelnic tunurile noastre și acolo au rămas, ca un ghimpe în ochii Turcilor, până la sfîrșitul Plevnei. Acesta era locul numit prin cărți „Ja movilă“.

Domnitorul nostru, când a auzit ce bine s'au purtat dorobanșii, îi crescu inima. În tabăra românească s'au înveselit cu toții. Aceasta a fost cea dintăiu luptă a Românilor, botezul de sînge, și cu cătă isbăndă!

Împăratul Rușilor a trimis cinci-zece de cruci de-a-le sfântului Gheorghe, ca să li-se împartă celor mai viteji dintre dorobanșii, și dintre tunari. Ear Domnul Carol a decorat steagul regimentului și printr'un ordin de zi l'a lăudat cu mare laudă și l'a dat ca pildă tuturor regimentelor.

Au fost Vasluțenii dorobanșii aceștia — regimentul 13 — și de aceea poetul Alexandri spune, că Peneș Curcanul cel vestit a fost din Vasluț. Știți cum începe poezia: Plecat-am nouș din Vasluț și cu sergentul zece.

Căți or fi trăind dintre ei, să albe parte de tot binele, și de-or fi cetind cartea aceasta, să se bucuie că vitejia lor o să fie vecnic pomenită prin cărțile neamului nostru.

(Va urma).

Din acest privilegiu aducem la cunoștința economilor noștri, că subscrișul comitet gata este a mijloci pentru ori-și-cine li-se va adresa procurarea articliilor economice amintite mai jos, lângă cari însemnăm și preșurile:

1. Sămînță de *luternă franceză, stiriandă* veritabilă, prima calitate, sub 10 chigr., 1 chigr. 1 cor. 80 bani, peste 10 chigr. 1 chigr. 1 cor. 70 bani.
2. Sămînță de *trifoiu roșu*, de tot fină, sub 10 chigr. 1 chigr. 2 cor., peste 10 chigr. 1 chigr. 1 cor. 90 bani.
3. Sămînță de *trifoiu roșu ungueresc*, sub 10 chigr., 1 chigr. 1 cor. 50 bani, peste 10 chigr. 1 chigr. 1 cor. 40 bani.
4. Sămînță de *iarbă engleză*, sub 10 chigr., 1 chigr., 80 bani, peste 10 chigr. 1 chigr. 70 bani.
5. Sămînță de *iarbă franceză*, sub 10 chigr., 1 chigr. 1 cor. 22 bani, peste 10 chigr. 1 chigr. 1 cor. 12 bani.
6. Sămînță de *iarbă italiană*, sub 10 chigr., 1 chigr. 90 bani, peste 10 chigr. 1 chigr. 80 bani.
7. Sămînță de *napi de nutreț Mamuth roșu*, uriaș, sub 10 chigr. 1 chigr. 1 cor. 5 bani, peste 10 chigr. 1 chigr. 95 bani.
8. Sămînță de *napi de nutreț Oberndorf*, galbini, 1 chigr. 1 cor. 50 bani.
9. Sămînță de *napi de nutreț, roșii*, rotunzi, același soi, 1 chigr. 1 cor. 45 bani.
10. Sămînță de *bostani (dovleci) până la 100 chigr.*, o jumătate chigr. 1 cor.
11. Sămînță de *varză de Strassburg* uriașă 20 gr. 30 bani.
12. Sămînță de *varză Braunschweig*, uriașă, de iarnă, 20 gr. 30 bani.
13. Sămînță de *ceapă uriașă, Rocca*, 20 gr. 30 bani.
14. Sămînță de *ceapă uriașă rotundă Madeira*, 20 gr. 30 bani.
15. Sămînță de *ceapă rotundă galbină*, uriașă, de *Zittau*, foarte trainică, 20 gr. 24 bani.
16. Sămînță de *arpagic* 1 chigr. 1 cor. 60 bani.
17. *Legături de snopi*, foarte practice și trainice, 1000 bucăți $4\frac{1}{2}$ milimetri groase, 150 cm. lungi circa 23 chigr. grele, cu 15 coroane 60 bani.
18. *Legături de snopi*, foarte practice, 1000 bucăți de aceeași grosime însă numai 130 cm. lungi și circa 20 chigr. grele, cu 14 coroane 50 bani. În pachete se vînd 20 bucăți 150 cm. lungi cu 4 coroane 20 bani și 200 bucăți 130 cm. lungi cu 3 coroane 80 bani, libere de porto.
19. *legături de altoit Raffia*, foarte practice, un chigr. 1 cor. 50 de bani.
20. *Funii de Cocos* (de legăt altoit), foarte trainice un chigr. 45 bani, 5 chigr. 2 coroane.
21. *Rășină de altoit*, fluidă o cutie à 125 grame 50 bani; à 250 grame 1 cor.; à 30 grame 20 bani.
22. *Etichette de tinichea albă* pentru scrierea numirilor: 100 bucăți 1 cor. 20 bani.
23. *Cucuruz „Regele prerilor“* soi nou, care isbutește de minune la noi și se coace *deodată* cu soiul îndatinat (indigen) Din un hectolitru=100 litre tului rezultă aproape sau și în tocmai 3 ferdele=60 litre grăunțe, așadar' îndoite mai mult ca de obicei: un hectolitru grăunțe trage 73—78 chigr. Acest fel de cucuruz, atât de spornic și bun în toată privința, merită cea mai călduroasă recomandare și ar trebui răspîndit la noi pretutindeni.

Se vînde în cătățimi de câte 1, 2, 3, etc. ferdele à 20 litre (nu și mai puțin). Preșul 2 coroane 50 bani de o ferdelă grăunțe alese, prășite în hotarul Sibiului.

Doritorii, cari vor trimite la adresa „Comitetului reuniunii române agricole din comitatul Sibiu“ preșul, cum și 12 bani pentru buletinul de expediție, 4 bani de chilogram pentru pachetare și 4 bani taxa de înmanuare postală — vor primi articlii comandați cu posibilă grăbire.

Sibiu, 6 Martie 1901.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

Demetriu Comșa,
președinte.

Victor Tordășeanu,
secretar.

Vechia Asociațiune funebrală română din Elisabetinul (Maerele) Timișorii.

Fondată la anul 1852, care întrunește azi peste 5000 membri, cu un capital de peste

200.000 Coroane,

primește în siul ei ca membri, cu taxele de înscriere:

La grupa I-a	La grupa II-a
Dela 15—30 ani, 3 coroane	2 coroane
„ 31—40 „ 5 „	3 „
„ 41—50 „ 7 „	5 „
„ 50—55 „ 11 „	7 „
„ 56—60 „ 21 „	9 „

pe lângă următoarele condițiuni:

Fie-care persoană, bărbat sau femeie care se însinuă ca membru, n'are lipsă de vre-o cercetare medicală și chiar de nu ar puea la moment răspunde taxa de înscriere, poate fi primit ca membru în siul Asociațiunii noastre funebrele și va avea să solveas că în decurs de 60 luni, cei dela grupa I-a lunar 2 coroane, oară cei dela grupa II-a lunar 1 cor. 50, eard după moartea membrului, următorii lui primesc imediat, cei dela grupa I-a un premiu de 200 coroane, eard cei dela grupa II-a 100 coroane chiar și în cazul, când respectivul reposit ar fi rămas cu 8—10 rate în restanță.

Următorii repositului au să producă numai libelul și atestatul dela matriculant despre moarte, și premiul se va răspunde încă înainte de înmormîntare.

Domnii preoți, ca părinți sufletști ai poporului, eard domnii învățători, ca luminătorii poporului, cari cunosc mai bine și mai deaproape neajunsurile parochienilor lor, și mai virtos în casurile de moarte, când parochianul e avisat la mila cămătar-nicilor, eard bisericii, preotului și învățătorului, cu anii le rămăne dator, nu vor pregeta a îndemna pe poporenii comunei lor, a se înscrie ca membri, și a nisui, ca în fie-care comană să se înfiinzeze filială, precum avem în comunele: Ghirada, Moșnița, Ulvin, Remetea, Ianova, Ternetaz, Oaranebeș, Lugoș, Lipova, Arad, Sasca m., Orașița, ș. a. ș. a., și chiar și în comunele germane Delta, H Andras, Iosefin, ș. a. comune, unde Asociațiunea noastră a nimit dintre membrii ei câte 2 bărbați de încredere, ca martori la primirea membrului în siul Asociațiunii, apoi un *incassant*, carele pentru muca și osteneala sa primește dela Asociațiunea noastră frumoase procente.

Cei cu inimă cătră popor nu vor amăna a se adresa Asociațiunii noastre cu dorința lor, și la moment suntem gata a eși la fața locului spre a stabili filiala, așa că cei înscriși ca membri numai cu binecuvîntare și mulțămire vor fi cătră acet părinți și luminători ai lor, cari i-au îndemnat a îmbrățișa această binefacătoare asociațiune funebrală română — unica în felul ei.

Timișoara Elisabetin, în Ianuarie 1901.

Adresa: Vechia Asociațiune funebrală română în Timișoara Elisabetin.

Spicuri din presa maghiară.

Bánffy veghează! „Magyar Szó” plin de indignare reproduce sub titlul „Bucuria Daco-Românilor” notița noastră despre punerea la carantină a lui Jeszenszky, însoțind-o cu următorul comentariu desvârlitor de „traidare”:

„Cât de ironic, cu câtă satisfacție ia știre despre aceasta „Tribuna Poporului” din Arad, văzând în permutarea lui Jeszenszky din secția polițienească o nouă și mai importantă concesie (sic!) făcută de Széll românime! Prin punerea lui Jeszenszky după ușă a ajuns slobod târgul; dacoramâni nostri la nouele alegeri pot pune candidați tribuniști, mețianști, goldiști, obstrucționiști (de ce nu și Széllști, drept muțumire pentru „concesii”?). Va lipsi mâna de feră a lui Jeszenszky, care ar zădărnici planurile lor. Și opinia publică maghiară tot doarme încă — doar me adânc!”

Las', că veghează Bánffy, săracul!

Noutați

Arad, 15 Martie n. 1901.

Di Titu Maiorescu, profesor de logică și istoria filosofiei moderne la Universitatea din București, și-a dat demisia pe ziua de 1 Aprilie, pentru a și regala drepturile la pensie.

„Frațilia”. A apărut Nr. 1 din revista „Frațilia”, revista aromânească, scrisă în dialectul Aromânilor din Macedonia, sub direcțiunea dlui N. Bațaria, profesor la liceul român din Bitolia. Din interesantul și cuprins relevăm următoarele:

Torna, torna fratre, de N. Bațaria. — Din literatura populară a Aromânilor a lui P. Papahagi, de B. — Di ce fură picurarii (Decău), de P. Papahagi. Spune-mi bre gione (românță populară) cuvinte de Mihail Nicolescu. — Cum se face pulilu ghion (legenda) de Papa Ianuș Vasile. — Ortografia revistei etc.

Salutăm cu bucurie apariția primei reviste scrise în dialectul lor, al fraților din Balcani și-i dorim vieață îndelungată.

Restabilirea adevărului. Primim următoarele: În Nrul 41 din 22 Februarie st. v. a. c. am citit în „Gazeta Transilvaniei” o corespondență din Arad sub titlul „Prigonia preparanților din Arad”, și într-un pasagiu din acea corespondență am aflat scris următoarele: „Un elev cu numele Roja, pentru a fi forțat să rupă solidaritatea cu colegii, a fost chemat la Consistor și acolo a fost bătut chiar de inspectorul școlar Romul Ciorogariu”. Mai mare neadevăr nici n'a putut scrie corespondentul numitei foi, căci această afirmațiune nu e alta decât o minciună corănată scrisă cu scop de a negri înaintea publicului pe dl referent R. Ciorogariu.

În interesul adevărului mă vâd îndemnat a scrie această epistolă expunând aici starea faptică a lucrului.

Numitul preparand (Roja) mie îmi este frate și eu ca atare auzind despre cele întâmplate, chiar a doua-zi m'am dus la Arad ca să-l dojenesc pentru purtarea rea și pentru nesupunere, și eu l'am dus cu mine la Consistor, pentru-ca eu singur să mă informez dela dl Ciorogariu de pre starea lucrului, e însă mare neadevăr aceea că dl Ciorogariu l'ar fi chemat și bătut pe fratele meu, ci eu l'am dojenit numai (dar nici eu nu l'am bătut) și l'am silit să meargă la prelegeri, să nu umble ca un vagabond prin oraș fără nici un scop, precum l'am aflat umblând când m'am dus eu la Arad.

Aceasta este purul adevăr și totodată cu această epistolă am scris și „Gazetei” ca să publice, dar vă rog și pe d-voastră ca să o publicați și în preșutul d-voastră ziar. — Pe cea, la 13 Martie 1901. Ștefan Roja, învătător.

Fapte de laudă. Ni se scriu următoarele: Parintele George Carabaș din comuna Dubestți (comitatul Caras-Severin, cercul Mureș), văzând că de vr'o 8 ani biserica noastră din comuna Dubestți e foarte lipsită și săracă, prin cuvinte părintești și înțelepte a început să îndemne pe mai mulți creștini la fapte creștinești, cari s'au îndurat și au

jertfit pe seama sfintei biserici mai multe lucruri de preț, astfel că s'a putut aduna o sumă de bani, din care părintele George Carabaș a putut să cumpere pe seama sfintei biserici un clopot în preț de 200 coroane, fiind-că până acuma biserica noastră avuse numai un clopot micuț. Pentru această faptă laudă și mulțumită i-se cuvine îndeosebi dlui părinte Carabaș, prin a cărui stăruință fapta o am văzut săvârșită.

O altă faptă de laudă i-se atribuie părintelui George Carabaș ca săvârșită mai zilele trecute, când adevărat s'a vândut averea unei văduve cu orfanii săraci, la licitație prin executorul din Faget, care avere a cumpărat-o dl părinte. Și anume: casa cu un extravilan și 2 jugere 800 stângeni de pământ cu un preț de 270 coroane. Făcând aceasta, părintele a spus înaintea publicului, că cu un juger și 800 stânj. patr. trebuie să se plătească datoria pentru care a avut să se vândă averea și părintele dă în cinste, adevărat de pomana văduvei și orfanilor un juger de pământ și casa cu grădina cu tot.

St. Giv.

Instalarea noului protopop al Seliștei. Duminecă a fost introdus în parohie și protopresbiterat noul protopop-paroch Dr. Ioan Stroia. Cu ocaziunea aceasta s'au aranjat în Seliște frumoase sərbări. Iubirea și alipirea Seliștenilor față de biserica și de vrednicii ei conducători s'au manifestat și de astă-dată în chip vrednic de toată lauda.

Examen de calificare în Sibiu. Luni au făcut la Sibiu examenul de calificare clericii absoluiți Victor I. Selăgean, Teofil Roșca și George Dînilă, obținând toți trei calcul general bun; ear' Marți s'au început examenul din cursurile pedagogice cu candidații la învățătorie, pregătiți pe cale privată.

Necrolog. În 9 l. c. n. dimineața a reposat în B-nuș Gerard Vékhső, fost locotenent de hono: zi în 1848-49, president de tribunal în pensie și în mai multe rânduri deputat dietal al cercului Beiuș, în vârstă de 75 ani. Îl deplânge o familie numeroasă. — Pie-i țărina ușoară!

Inecat. Din Vidra-de-jos ni se scriu următoarele: În comuna Ponorel s'a întâmplat Duminecă trecută un caz de nenorocire. Fiul de 14 ani al lui Costan Coroina, preumblându-se pe lângă riul de-acolo, a căzut în apă și s'a înecat. Întemplantarea e cu atât mai dureroasă, cu cât în momentul nenorocirii se aflau de față grămadă vr'o 25-30 de oameni, și nici unul din ei nu s'a mișcat să sară în ajutorul bietului băiat. Ce-i drept, la urmă s'arit să-l scape însuși tatăl nenorocitului, dar om bătrân fiind, nu s'a putut lupta cu valurile și astfel i-a lunecat din mâni și s'a scufundat.

Sinucidere. Ni se scrie, că țeranul Dimitrie Corman din Cuvin, om sănătos, cu bună stare și abia în vârstă de 46 ani, s'a spânzurat în pivnița sa, în 7 l. c. n. seara. Faptul acesta l-a săvârșit în stare de beție.

O statistică din Roma. În Roma sunt 20 cardinali, 35 episcopi, 1369 preoți, 2832 călugări și 3215 călugărițe, cu totul deci 6481 fețe duhovnicești între 400 000 locuitori. Tot la 61 locuitori se vine deci 1 spirital. Biserici sunt în Roma 400, ear' mă năstiri și capele nenumărate.

Ploaie de noroiu în Fiume. Duminecă noaptea a căzut în Fiume o ploaie deasă de noroiu sau fină. La Institutul meteorologic se fac analize chimice asupra acestei interesante materii căzute din nori.

Străinii în Paris. Din 2 1/2 milioane locuitori ai Parisului, 402 465 sunt străini. Aceștia reprezintă 27 naționalități. Englezii sunt 25.000, Luxemburgienii 25.500, Evățienii 52.000, Italianii 62 381, Germanii 69 297, Belgienii 88.797. Din 1891 până la 1900 numărul străinilor s'a urcat dela 237 000 la 402 465. Statisticianii mai exagerați prezic, că la 1921 Parisul va avea 3.400 000 locuitori străini, ad-că Parisul va deveni o colonie a străinilor.

Declarațiune. Suntem regăși să publicăm următoarele: Pana la satisfacția ce voi cauta se mi-o casegi pe cale judicială pentru cele scrise în Nrul 36 a Tribunei Poporului prin Teodor Sandru, publice de-

chiar, ca acele sunt minciuni și calumniile pre cel ce lea scris în declar de un minciinos, calumniator și om de nemica.

Liget la 10 Martie 1901.

Corneliu Teaha
adm. protop. rom. gr. est.

Ploaie de sânge. Duminecă pe la 8 ore dimineața un imens nor roșietic acoperia cerul d'asupra orașului Palermo. Pe la amiază au început să cadă picături de ploaie, cari s'ameau a sânge închiegat. Fenomenul acesta, cunoscut sub numele de „ploaie de sânge”, s'a observat în toată Sicilia. A doua zi, Luni, fenomenul cerului roșu semnalat în Sicilia s'a produs de asemenea în Italia-meridională. La Roma cerul era galben și un Sirocco violent sufla cu putere. La Neapole a căzut o ploaie de năsip. Pe la 5 ore s'a produs fenomenul numit Fata Morgana. Cerul era închis Marți dimineața a căzut și asupra Agramului o ploaie roșie de năsip, asemenea celei din Sicilia.

Cheltuelile Englezilor în războiul cu Burii, sunt următoarele: pe 1899—1900: 23,000 000 funți sterline; pe 1900—1901: 61,286.700 f. st.; pe 1901—1902: 58,280.000 f. st. Reconstruirea drumurilor de fer, pagube, administrație, etc. 7 1/2 milioane f. st., — așa că suma întreagă a cheltuelilor războiului e de 150 milioane f. st.; ceea-ce calculat în coroane reprezintă suma de 3750 milioane coroane. Frumusecă sumă!

O crimă înfloritoare s'a comis Luni seara în București.

Ținărul Alexandru Candiano Popescu, fiul d-lui general Candiano Popescu, și un altul, Ștefan Vlădoianu, fiul d-lui Vlădoianu, fost casier al prefecturii de poliție a Capitalei, elevi în „Liceul Modern”, dar ale căror apăsări și porniri criminale făceau disperarea familiilor lor, au ucis pe d-na Iulia Iarca, din strada Icoanei Nr. 11 bis

Crima s'a comis în următoarele împrejurări:

Seara pe la orele 9 și jum., amândoi criminalii după ce fuseseră în strada Fântânei, unde plănuseră să omoare pe d-na Bilciurescu, pe care din fericire, n'au găsit-o acasă, au eșit în calea Victoriei. Aci au găsit pe d-na Iulia Iarca, cunoscută prin moravurile sale ușuratică, care propuse lui Alex. Candiano ca să o însoțească acasă. Criminalul primi și merse acasă la victimă.

Alexandru Candiano concepu imediat ideea crimei, pe care o și execută mai târziu, în momentul când d-na Iarca se așezase la pian. Criminalul lovi cu un pumnal în spate pe d-na Iarca, care căzu pe parchet.

La sgamotul pe care-l făcu căderea corpului, servitoarea, care dormia în sub sol, tocmai sub camera în care s'a comis crima, alergă sus și se întălni piept în piept cu ucigașul. La țipetele servitoarei, asasinul deschise fereastra și sări dela o înălțime de doi metri. În stradă însă fu prins și arestat de trecători. Imediat apoi a fost prins și celalalt, Ștefan Vlădoianu, care făcea de gardă în stradă.

Ambii complici au fost duși mai întâiu la secția 9.

La început criminalul a încercat să tăgăduiască; fiind însă confruntat cu celalalt, a mărturisit că el a comis crima și pentru a fura.

Din mărturisirile ambilor criminali s'a constatat, că făuriseră un complot pentru a comite mai multe crime cu scopul de a-și procura parale.

Raport din secolul XV., despre decapitarea lui Ladislau Huniade. Nu de mult a apărut în Lipsca opul „Geschichte des mittelalterlichen Handels und Verkehrs”, de Alois Schultze. În acest ope publicată o scrisoare a unui Conrad Mesner, cemerçant în Constanza, adresată ducelui de Milano. Scrisoarea e datată din 16 Aprilie 1447 (la o lună după decapitarea lui Huniade), e scrisă în limba italiană și e de următorul cuprins:

Mărite duce! Am căpătat azi o scrisoare din Veneția dela companionii mei de nego-torie, cari îmi comunică vestea vieneză, că M. S. Ladislau, regele Ungariei a ținut judecată în Buda și au luat parte la

sfatul judecătii numărului prinți și magnați, între care socrul dlui Czilly de pie memorie, pare'mi se despotul. Și au hotărât cu judecată, ca feciorul contelui Iancu de fericită memorie, alias Ioan Huniade, fiind-că a ucis pe Czilly, să fie pedesit cu moarte luându-i-se capul, ceea-ce i-s'a și făcut, ear fratele său e prizonier al M. Sale regești. Și unui episcop i-a luat coroana; acesta încă e în temniță și a fost osândit asemenea la moarte, numele lui nu-l știu. Astfel toți aceia, cari au fost părtași la uciderea lui Czilly, prin lege sunt osândiți la moarte. — Dat în Milano, la 16 Aprilie. Al Măriei Tale serv Conrad Mesner, negustor în Constanza.

Un candidat de avocat cu praxă advocațială și care vorbește corect limba română, poate afla îndată aplicare în cancelaria avocatului Dr. Nestor Opresan din Săn-Miclăușul-mare (Nagy-Szt.-Miklos). Reflectanții să se adreseze direct numitului avocat.

De vânzare. O economie mică și foarte folositoare. În comuna Plugova, Mehadia, este o economie de 8 lanțuri catastrale și 1500 Mt. □ de vânzare, și adevărat: un loc pentru casă 320 Mt. □ în părți cositură, 4 l. 269. Mt. □ în 5 părți arătură de 3. l. 1259. Mt. □ O vie aproape de scaldetele Herculanene 1262. Mt. □ Doritorii de a cumpăra, să se informeze la vânzătorul Ioan Corneanu finananz-Oberaufseher în Oravicza Petroleum-fabrik

Poșta Administrației.

D-lui Nistor Bosioc în Berliște: Am primit.

D-lui Nicolae Mitru în Timișoara: V'am trimis numărul de Duminecă dela începutul anului, fiindcă numai de atunci se prenumără foaia și totdeauna cel puțin pe jumătate de an. Pe timp mai scurt sau cu alte date nu putem, fiind și așa destul de eștină.

D-lor Nicolau Bexa și Mihail Briciu, același respuns.

„Vatra părăsită”

de
Ioan Slavici.

Cea mai nouă scriere a distinsului nostru literat.

Se poate comanda la administrația „Tribunei Poporului”, Arad.

Prețul unui exemplar 75 cr.

BIBLIOGRAFIE

Ștefan Orășan: Istoria României Contemporane. Note critice. (Extras din „Conv. Lit.”). București, 1900.

Di Frederic Damé, un francez care a trăit mulți ani în București, ca ziarist, a scris un voluminos studiu, în limba franceză, asupra istoriei României contemporane.

Studiul d-lui Damé este supus unei analize critice de dl Orășan, critic istoric și distins bibliograf, ale cărui lucrări sunt cunoscute și la noi din revistele „Convorbiri Literare” și „Economia Națională”.

În lucrarea sa, care cuprinde 67 pagini, dl Orășan dovedește insuficiența pregătirii d-lui Damé, pentru a scrie un tratat istoric; relevează lipsa de obiectivitate și absoluta neorientare a autorului francez.

Lucrarea d-lui Orășan merită atențiune nu numai pentru-că clasează după valoare o lucrare prea puțin întemeiată, dar care la tot cazul reprezintă multă muncă, ci mai ales este instructivă, într-un cât pas cu pas ne arată cum se face critică, cum se scrie istorie, — întrebându-ne pentru aceasta un întreg aparat de erudițiune.

Editor. Aurel Popovici Barcianu.
Red: respuns: Ioan Russu Șirianu.

ECONOMIE.

Reprivire economică de peste săptămână.
Cereale (bucate.)

Grâul: vândut cu
Cor. 7.50—7.58
Săcara: d'asemeni, s'a vândut cu Cor.
7.23—7.30
Orzul: ceva mai bine cercetat, s'a vândut
cu Cor. 6.15—6.50
Ovășul: slab cercetat, s'a vândut cu Cor.
6.—6.65 după calitate
Cucurusul: s'a vândut cu Cor. 5.30—5.40
per 50 kilograme.

Făina				
Nr.	0	1	2	3
Cor.	24.80	23.80	22.60	21.80
Nr.	4	5	6	7
Cor.	21.40	20.40	19.10	16.10
per 100 de kilograme.				

Făină roșie tărite:					
Nr.	0	%	I	II	III
Cor.	24	—	23.60	23.20	19.20
				17.40	15.40

Păștăioase	
Fasole:	Cor. 8.25—9.—
Mazăre:	10.50—12.50
Linte:	10.—15.—
după calitate.	
Semënța de cânepă:	9.50—10.—
Macul:	22.—25.—
Hirică:	Cor. 5—5.75
per 50 de kilograme.	
Unsoare de porc, sistându-se fabricațiunile de salamă, a fost slab cercetată și s'a vândut cu prețuri mai scăzute la Cor. 54.50—55.— per 50 kilogr.	
Slănină:	Cor. 47—48
Seminte:	
Trifoiu roșu: din anul 1900	Cor. 51.60.—
Luternă:	40.—48.—
Mohor:	7.50—7.75
Prețul dela 27 Februarie v. Din Arad.	
Grâul cel mai bun:	cor. 6.90—7.—
Cucurz:	4.60—5.—
Săcără:	5.28—5.29
Orz:	4.80—5.—
Ovăș:	4.20—4.30
Fasole:	8.—10.—
Pe 50 kilogr.	

Băile dr. P. Opre (foste „Katalin“.)

Piața Tököly, colț cu strada Lazar Vilmos.

Pentru domni și dame.

Modern aranjate: băi de aburi, basinuri mari cu apă caldă și rece, — băi de vană. Dușuri excelente.

Pentru bolnavi îngrijire și tratament nou, după cele mai noi cuceriri ale științei.

Prețuri moderate.

508 4—

Banca generală de asigurare mutuală.**„TRANSILVANIA“**

423 4—

ÎN SIBIU.

asigurează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. în contra primejdiei de foc și de exploziuni; clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobile ș. a.;

2. pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri în cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Deslășiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele: Arad, Bichș, Bihor, Ciomad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal

Agentura principală din Arad.

Strada (Széchenyi Nr. 1. casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan etagiul II.)
precum și prin agenturile cercuale și speciale.

Imprumuturi ieftine pe amortisație

Recomand în atențiunea on. proprietari de pământ și proprietari de case în Arad-centru, că prin mijlocirea mea pot obține până la cele mai mari sume și pe lângă condițiuni foarte favorabile **imprumuturi ieftine amortisaționale cu amortisație de 15—50 a-1.**

Nu comput înainte nici un fel de remunerație, convertesc datorii vechi, de asemenea la dorință anticipez de la mine cheltuelile de intabulare.

Provoacă-mă la faptul, că de mai mulți ani la foarte numeroși inși i-am împlinit spre cea mai mare mulțumire a lor trebuințele de imprumuturi, rog eu toată stima pe on. domni proprietari de pământ și proprietari de case, ca în propriul lor interes cu deplină încredere să se adreseze mie cu afacerile lor de imprumuturi.

Imprumuturile sunt pe camete de 4% 4 1/2 și 5%.

pe lângă amortisare corespunzătoare din capital

Institut de imprumut pe imobile și moșii 453 3—

Szűes F. Vilmos

ARAD, Fă-ut Nr. 5, vis-à-vis cu moara Széchenyi.

Respons se dă numai dacă la întrebările ce se fac se adună și marcă poștală.

Crema Margareta

este cel mai sigur mijloc pentru producerea, perfecționarea și conservarea

! frumuseței !

Acest minunat preparat nevătămător, curat și fără grăsime are un efect uimitor.

În câte-va zile face să dispară alunele, petele de ficat, coșii, jupuiturile, bibițele, punctele negre (comedonele) și toate afecțiunile pielii. Netezește încrețiturile și ciupiturile de versat (bubată), având efect chiar și asupra celor mai înaintați în vârstă, carora le face pielea tină și frumoasă.

Dr. Mosengeil și Metzger, renumiți profesori, vindecă încrețiturile de pe obraji cu ajutorul masagiului. Spre acest scop Crema Margareta este cea mai potrivită. Dacă se masează zilnic fața cu Crema Margareta, dispar nu numai alunițele, petele de ficat, și alte necurățenii de piele, ci și încrețiturile, ciupiturile de bubat și alte anomalii cauzate prin bătrânețe, griji, boale etc. etc.

Un perservativ în contra arșitei soarelui și a vîretului.

Se poate și ziua întrebuița.

Pudra de dame Margareta 1 cor. 20 fil. 553 12—

Săpunul Margareta 70 fil.

Pasta de dinți Margareta costă 1 cor.

Regeneratorul părului, care produce culoare originală părului încăruntit, 2 cor.

Blondinisarea părului de orice culoare, prin care părul primește o culoare aurie, 1 și 2 cor.

Pomada tanochininică, cel mai bun mijloc spre cultivarea și creșterea părului, 70 fil. și 1 cor.

Resucitor de mustăți Bohus de Vilagos, spre cultivarea mustăților, 50 și 70 fil.

CLEMENT FÖLDES

Arad, strada Deák Ferencz Nr. 12.

Representant general pentru România:

Domnul Moritz Pollak București, Calea Văcărești Nr. 5.

Se află de vânzare la drogueriile; Bruss, Economul & Co., M. Stoinescu, I. Tetzu, I. Zanfirescu și în en gros și detail la Frații Albachary și la oaste farmaciile.

Dovadă despre eficacitatea folosirii cremei Margareta o și următoarea epistolă:

D-lui Gutori Földes Kelemen, în Arad.

Folosesc demult Crema-Margareta. Primește simpatia mea pentru efectul bun al acestei creme.

București

Maria Ionașcu, artistă la Teatrul Național.

Veritabil numai atunci dacă cutia poartă eticheta și marca mea de fabrică înregistrată!

Feriti-vă de contrafacere!

Institut de cură.

La dispoziția publicului stau următoarele mijloace de leuire:

Scaldă cu lumină electrică:

În nou-arangatul meu stabiliment medical, cu aparate usitate în cura naturală, se vor practica următoarele metode de leuire:

Cură de apă rece: sub conducere de specialiști exercitați în mînuirea tuturor aparatelor moderne, persoane aplicate până acum în sanatoriu. 15 bilete 6 fl.; 1 bilet 50 cr. (Clienții cu bilet de abonament nu vor plăti nici o taxă pentru îngrijirea medicală).

Băi cu lumină electrică: pentru vindecarea reumatismului, podagrei, boalelor de nervi, audațiunii, boalelor de sînge, pentru vindecarea grăsimii, boalei de rinichi și anemiei. 15 bilete 15 fl., un bilet 1 fl. 20 cr. (Aci se cuprinde și cura de apă rece necesară). Cel cu boală de inimă o pot folosi fără pericol. Bolnavii neapți pentru această cură vor fi refuzați.

Băi maure: pentru boale femești, anemie și reumatism. 15 bilete 15 fl., 1 bilet 1 fl. 20 cr.

Băi de acid carbonic: pentru boale de inimă, nervoase și organice, inimă îngrăsată, vasele de sînge încoronate lenevirea intestinelor, anemie, nervositate și boale de femei. 15 bilete 16 fl.; 1 bilet 1 fl. 25 cr.

Băi de sare: pentru casuri mai puțin grele de boalele amintite la băile de acid carbonic. 15 bilete 11 fl.; 1 bilet 80 cr.

Băi de sare cu acid-carbonic: pentru cesurile mai grave de boale amintite la băile de acid carbonic. 15 bilete 18 fl.; 1 bilet 1 fl. 40 cr.

Băi electrice Băi feractice și galvanice: pentru nervositate, slăbire de nervi, incochondrie, isterie, tremurat de bătrânețe, vitustancă, și leuirea morfinismului 15 bilete 15 fl.; 1 bilet 1 fl. 20 cr.

Inhalatii: în cameră de inhalatii contra boalelor de gât și de plămîni. 15 bilete 9 fl. 1 bilet 75 cr.

Gimnastica svedeză pentru copii, contra îngustimii pieptului, boalei de cord și cicoșe; pentru grăsimia cordului, boale de intestine și ficat, boale de inimă organice și slăbire generală. Taxa lunară dela 10 fl. în sus, după gravitatea cazului.

Masaje și electromasaje: 1 bilet 50 cr. respective 1 fl., fie-care bolnav poate fi tratat după indicațiunile medicului său sau ale mele. Ori-ce aptuire se întemplă sub personala mea supraveghere.

Stabilimentul e deschis dela orele 6 dimineața până la 7 seara; ordinațiunii dim. dela orele 8—9, d. am. dela 2—4

Dr. H E C H T, 541 4—

Arad, Strada Zrinyi (fostă Sziget) Nr. 3 (intrare în stradă vis-à-vis de Teatru, între prăvăliile Maresch și Szabó). Telefon 270.